

216
AUG 31 1955

VIENYBĖ

LXIX M. 33 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. RUGPJŪCIO (AUGUST) 26 D. KAINA 10c.

DABAR

"Sveikinimai" ir kiti
Kai liežuvius prisala
Gudai vagia istoriją
Markizas ir jo pils

JUOZAS TYSLIAVA

Laisvoji Lietuva rašo:
"Socialdemokratai pirmieji padavė bolševikui okupantui ranką 1940 m. Lietuvoje, ir už tai užėmė visuomeninio ir valstybinio gyvenimo centurus žymius ir net vadovaujamus postus."

"Let's look at the record", sakydavo žymūs Amerikos politikas, velionis Smith.

Ohicagos laikraštis neiškelia nė vieno konkretaus fakto. Tik pažymi, kad socialdemokratai buvo pirmieji...

Vadinasi, buvo antrieji ir tretieji...

Vienybė, savo archyve, turi visą pirmojo bolševikmečio spaudą, kurioje, kaip veidrodyje, matyti, kad tikrai ne vieni socialdemokratai "sveikinimai" su okupantu.

"Padavė bolševikui... ranką" — ne koją — ir kiti. Ir jie buvo demokratai, net krikščionys...

Tik dabar pradeda ryškėti, kokių baidių nuostolių bus pridėjęs tas uraganas, nusiautęs penkis ar šešias valstybes.

Ypač nukentėjo Lietuvos gyvenamieji Connecticut miestai: Waterbury, Torrington, Naugatuck ir k.

Paklė vandens kalnai ne tik namus nuplovė, bet ir grabus su negyvais kapais išvartė. Tai — biljoniniai nuostoliai, daugeliu atvejų panašūs karo nuostoliams.

Kaip ten bebūtų, Washington, besirūpinančiam Europos ir Azijos valstybių atstatymui, dabar teks lopyti savo bėdas.

Prezidentas Eisenhoweris jau tarėsi su potvynio palleeštų valstybių gubernatoriis.

Skalsūs, ar žinote, tie "Lietuvos žodo likučiai".

Kai kuriems mūsų veikėjams net senė varva, bežiūrint, kaip Lietuvos diplomatai juos valgo ir vis nesuvalgo.

Štai, tėvų pranciškonų laikraščio redaktoriai, matyt, būdami ištikimi, kad jiems vis tiek neteks tų "likučių" nė palaizyti, siūlo jais bent pasidailinti...

Reikia pasakyti, kad tas laizymas arba, tiksliau sakant, laizymas prasidėjo gana seniai.

Jau 1940 metų vasarą kai kurie "emisarai" garsiai kalbėjo apie "egziliškus vyriausybės" sudarymą.

Bet faktinai jiems rūpėjo Lietuvos aukso atšildymas.

Deja, tas auksas taip išaldytas, kad beveik kiekvienam, norinčiam jo palaizyti, liežuvius ima ir... prisala.

Vienas laikraštis skundžiasi, kad "gudai savinasi Lietuvos istoriją."

Na, ar ne icliai, tie gudai? Neveltui mūsų protėviai melsdavosi:

"Perkūne dievaiti,
Nemuški žemaitį,—
Mušk gudą,
Kaip šunį rudą."

Ale, kitą vertus, kad Lietuvos istoriją ne vieni gudai savinasi. Ją savinasi ir lenkai su rusais. Net vokiečiai, kuriuos senovės prūsai vadindavo "arkliais", be Lietuvos istorijos negali rašyti savo valstybės istorijos.

Tokis jau matyti, visų idomų

EISENHOWERIS ATVĖSINO KARŠTAGALVIŲ NUOTAIKAS

Prezidentas, kalbėdamas Amerikos advokatų suvažiavime Philadelphijoje, iškelė tris svarbius klausimus: Vokietijos suvienijimas, pavergtųjų tautų išlaisvinimas ir subversyvinė komunistų veikla.

Prezidento Eisenhowerio kalba, pasakyta Amerikos advokatų suvažiavime Philadelphijoje, buvo šalto vandens kibiras ant galvų komunistams, ėmusiems viešai džiugauti, kad, štai, tarp Rytų ir Vakarų jau prasidėjusi "nauja taikos era".

Nėra abejonės, kad prezidento Eisenhowerio kalba, kurią jis pasakė grįždamas iš konferencijos su potvynių palleeštų valstybių gubernatoriis, buvo iš anksto gerai apgalvota. Reikia manyti, kad tokioje dviasloje vyks ir būsimoji Keturių Didžiųjų užsienio reikalų mi-

nisterių konferencija Genevoje.

Ką gi toje savo kalboje Jungtinių Valstybių prezidentas pasakė? Pirmiausia, kaip sakytas, jis atvėsinė "Genevos nuotakas", atsiradusias po praėjusios "viršūnių" konferencijos, būtent, kad taika, kuri yra pagrįsta neteisingumu, negali ilgai tęstis ir kad anksčiau ar vėliau ji turi baigtis konfliktu.

Konkrečiai, nežiūrint kaip Jungtinės Valstybės trokšta taikos, jos negali palikti netšpręstų trijų svarbiausių klausimų:

1. Vokietijos suvienijimo.

2. Pavergtųjų tautų išlaisvinimo.

3. Subversyvinės komunistų veiklos kitose valstybėse.

Prezidentas Eisenhoweris šioje kalboje, tiesa, nepamino nei Sovietų Sąjungos, nei jos pavergtųjų tautų bei valstybių. Bet yra gana aišku: Jeigu Jungtinės Valstybės toleruos neteisingumą kitiems, jos negalės reikalauti teisingumo ir sau.

Si prezidento Eisenhowerio kalba buvo paskelbta po visą pasaulį visomis tomis kalbomis, kuriomis leidžiamas Amerikos Balsas.

CONNECTICUT GUBERNATORIUS SMERKIA PIETINES VALSTYBES

Potvyniams sugriovus daugelį pramonės įmonių Connecticut valstybėje, pietinės valstybės stengiasi šia nelaime pasinaudoti. Kai kurių tų valstybių atstovai jau lankosi Conn. ir tariasi su imonių atstovais, viliodami juos pas save.

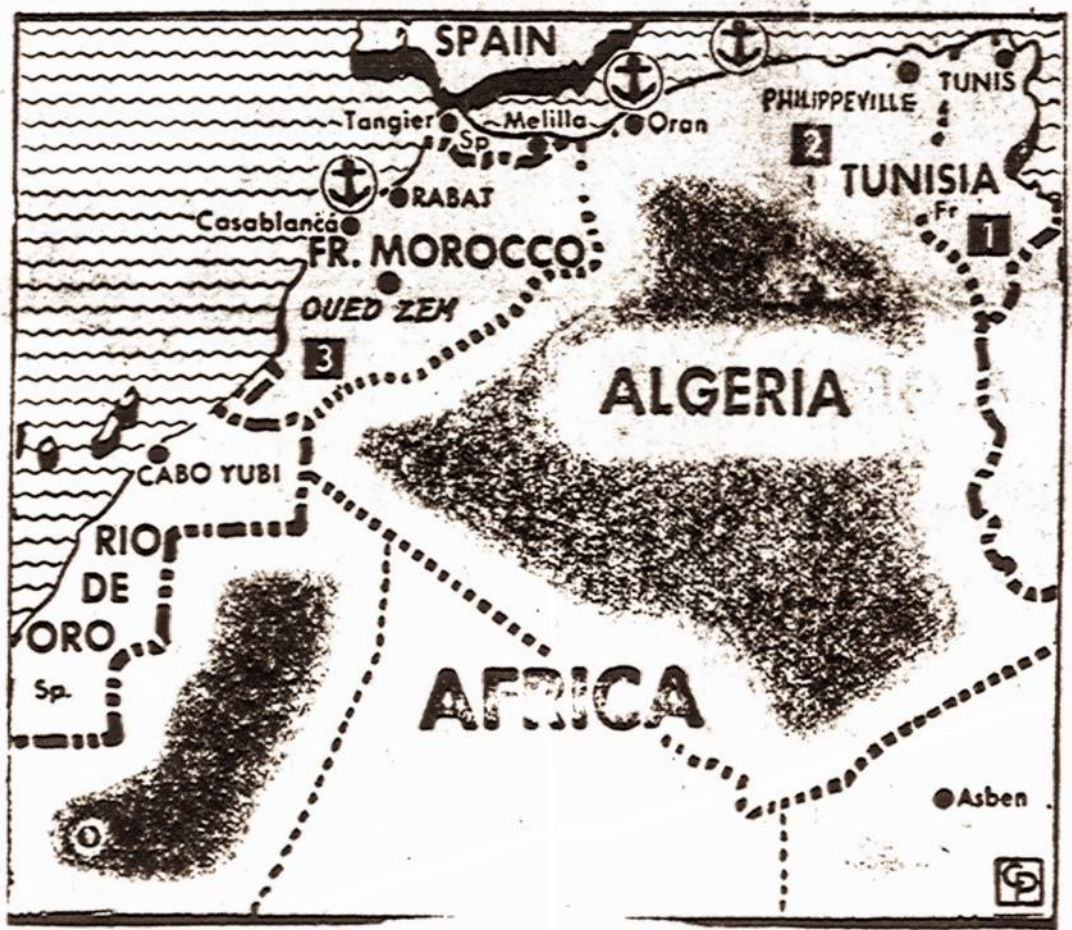
Tokį pietinių valstybių elgesį viešai pasmerkė gubernatorius Abraham Ribicoff. "Aš manau, kad šiuo metu, kai Connecticut dar neatsipeikėjo nuo nelaimės, yra prieš visus žmoniškumo įstatymus mėginti pavogti mūsų pramonę. Aš esu tikras, kad Connecticut gamintojai yra numatę atstatyti čia ir kad ekonominis mūsų valstybės gyvenimas vėl kles-tės", pareiškė gubernatorius.

Pajutęs pavojų, kad kai kurios Connecticut dirbtuvės iš tikrųjų gali keltis į pietus, gubernatorius skubiai susisaukė pramoninkus ir stengėsi gauti jų užtikrinimą, kad jie nepasiduotų tiems viliojimams. Paaikiškė, kad pietinių valstybių atstovai, lygiagrečiai, lankosi ir kitose nuo potvynių nukentėjusiose valstybėse.

Kaip žinoma, pietinėse val-

stybėse tebėra suvaržytas uni-gjų veikimas ir, be to, pramonininkams duodamos įvairios lengvatos: pirmaisiais 10 metų atleidžiama nuo mokesčių ir t. t.

Po susisaukimo tarp Izraelio ir Egipto kariuomenės dalinių, Egiptas nutraukė derybas su Izraeliu dėl santykių liečiančių Gaza sritį suregulavimo.

Šiame šiaurinės Afrikos žemėlapyje parodoma, kur įvyko ir kur tebevyksta sukilimai prieš prancūzų valdžią. Pirmiausia sukilimas įvyko Tunise (1), bet prancūzų legionieriai sukilėlius nugalėjo. Vėliau sukilimai prasidėjo Alžyre (2). Dabar kruvinos kovos tarp sukilėlių ir prancūzų vyksta Moroko (3). Visur—daug užmuštų ir sužeistų.

POTVYNIO NUOSTOLIAI SIEKIA \$1,600,000,000

JAV armijos inžinierių apskaičiavimu, potvynio nuostoliai šiaurinėse valstybėse siekia, vieną bilijoną ir 600 milijonų dolerių. Anot jų, šis potvynis esąs didžiausias po bibliško tvano...

Potvynio sunaikintoms vietoms atstatyti, federalinė valdžia tuojau paskyrė milijoną dolerių. Bet tai tik pradžia. Vėliau prezidentas Eisenhoweris kreipsis į Kongresą, prašydamas asignuoti didesnių sumų nukentėjusiosioms valstybėms.

LAKŪNAS SCHMIDT ATGAVO ŽMONĄ

Lakūnas Danny Schmidt, kuris grįžęs iš Kinijos komunistų nelaisvės, rado savo žmoną. Už ištekėjusią už kito vyro, šiomis dienomis susitakė su ja ir išvyko "antrajam medaus mėnesiui". Lakūnas, kuris buvo užvedęs teisme bylą dėl persikūrymo ir sūnaus atsiėmimo, dabar jaučiasi "laimingiausias žmogus pasaulyje".

Ispanų Moroko arabų vadai, kaip pranešama iš Madrido, taip pat reikalauja grąžinti į sostą buvusį Moroko sultaną Sidi Mohammed ben Youssef.

Indijos ambasadorius Mehta viename Texas restorane buvo palaikytas negru ir paprašytas išeiti į kitą kambarį. Valstybės Departamentas dėl to atsiprašė.

Kovai su arabais, prancūzai siūnčia daugiau kariuomenės į Afriką.

Moroko gyventojai, nešiodamiesi pašalinto sultono Mohammed ben Youssef paveikslą, reikalauja jį grąžinti atgal į sostą.

NEW YORKO VALSTYBĖ IR KOMUNISTINĖS STOVYKLOS

New Yorko valstybės legislatura susirūpinusi, kad komunistai savo vasaros stovyklose varo propagandą. — Penktasis amendmentas. — Jieškoma būdų, kaip atskirti "avinus nuo avių".

(Laiškas iš Albany)
Be neseniai įvykusio potvynio, kuriam nukentėjo eilė valstybių, Amerikos spauda kupina aprašymų, kaip to potvynio metu buvo gelbėjamos mažamečių stovyklos.

Ta pati spauda dabar susirūpinusi, kaip Amerikos jaunimą išgelbėti nuo kito, nemažiau pavojingesnio potvynio, komunistų.

Reikalas toks. Šiomis dienomis specialiai New Yorko valstybės legislaturai komisija pradėjo tyrinėti komunistų vadovaujamas mažamečių bei jaunimo vasaros stovyklas.

Iš Miami, Floridos, pranešama, kad Atlanto vandenyne, 750 mylių Puerto Rico salos, pradėjo formuotis naujas uraganas, kuriam šį kartą duotas Edith vardas.

Kovai su arabais, prancūzai siūnčia daugiau kariuomenės į Afriką.

Nėra abejonės, kad šitokia komunistų "infliacija" sudaro pavojų priaugančiam jaunimui. Bet taip pat nėra abejonės, kad tų stovyklų vedėjai, komunistai, pasielgs, kaip praėjusią savaitę New Yorko artistai, kuriuos buvo paskvietusi kongresinė komisija. Kaip anie, taip ir šie, prisidengę vadina-mu Penktuoju amendmentu, ir toliau varys savo komunistinę veiklą, priešingą šios šalies santvarkai.

New Yorko legislaturai slugsniuose kalbama apie specialų įstatymą, draudžiant komunistams steigti vasaros stovyklas

ir nuodyti jaunimą. New Yorko valstybės senatorius Edward P. Larkin, betgi abejoja, ar tuo būdu bus galima atskirti "avinus nuo avių".

Kas daryti? Viešai, spaudoje ir per radiją, išpėli tėvus, kad jie savo vaikų mokytojų ir tas stovyklas. Bet ar to užteks? Kaip panaikinti tas stovyklas, kurių vedėjai siepiasi už Penktojo amendmento?

O tuo tarpu Amerikoje lankosi Sovietų Sąjungos ūkio delegacija, kurios pirmininkui leidžiama kalbėti iš Amerikos Balsas...

APLINK PASAULI

Prancūzijos saugumo organai (Surete Nationale) susėkė, kad dabartiniai arabų sukilimai šiaurės Afrikoje esą komunistų kurtomi ir remiami pinigais ir ginklais.

Formozos nacionalistų spauda skelbia, kad komunistinė Kinija nutarusi Sinkiang provincijai, vienai didžiausių Kinijoje, duoti savivaldos teises. Kinijos nacionalistų spauda tvirtina, kad tuo būdu komunistai ruošia provinciją atiduoti Sovietų Sąjungai.

Sklepams prieš polio ligą gaminti, Amerikos mokslininkai naudoja Indijos Rhexus veisles beždžiones. Bet kadangi keletas tų beždžionių pakeliui į Ameriką nudvėšė, Indijos vyriausybė sustabdė tolimųjų gyvulių eksportą. Be to, tai tikra dalis Indijos išuomenės, kuri beždžiones laiko pagarboje, protestuoja prieš jų išvežimą.

Pietų Korėjoje tebepreruošama prieš paliaubų komisijos narių, komunistų, lankymąsi Korėjos uostuose.

Buvęs Pakistano ministras pirmininkas Mohammed Ali paskirtas Pakistano ambasadorium Washington. Vykdamas į Washingtoną, ambasadorius pasilims...

dorius pasilima antrąją žmoną, kurią jis neseniai vedė.

Cekoslovakija, pasekdamas Sovietų Sąjungai, praneša, kad savo armiją sumažinanti 34,000 vyrų. Manoma, kad šiuo metu Cekoslovakija turi 240,000 kariuomenės.

Tarp Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos Maskvoje prasidėjo derybos dėl tiesioginio oro susisiekimo tarp tų valstybių.

Šiuo metu Helsinky, Suomijos sostinėje, vyksta 44 metinis Pasaulinis Parlamentarų Unijos kongresas, kuriame komunistinė Kinija ir Rytų Vokietija nedalyvauja.

Turkijos delegacija išvyko į Londoną, kur šiomis dienomis prasideda konferencija Kipro salos klausimu. Šioje konferencijoje dalyvaus Didžiosios Britanijos, Grakijos ir Turkijos atstovai. Milkiniska Kipro salos gyventojų dauguma nori dėtis su Grakija.

Japonijos vicepremjeras ir užsienio reikalų ministras Shigemitsu, kurį Amerikos okupacinis teismas buvo nubaudęs 4 metus kalėti, kaip karo kriminalista, šiomis dienomis atvyko į Washingtoną.

PAAIŠKINIMO PATIKSLINIMAS

ALB I Tarybos buv. Vyr. Rinkimų Komisijos Sekretorius A. Sodaitis savo paaiškinime (Vie nybė No 30, 1955. 8. 5) "Dėl Prano Narvydo bylos" perša į spūdį, kad ta komisija skundo atžvilgiu neatliko jai Rinkimų Tvarkos 50 str. uždėtos pareigos — nepateikė Garbės Teismui savo paaiškinimų. Pagal Sodaitį "visus pateiktus paaiškinimus... reikėtų laikyti ne Vyr. Rinkimų Komisijos paaiškinimais, o, daugiausia, atskirų komisijos narių nuomonėmis". Ši A. Sodaitio "aiškinimą" turime patikslinti štai kuo:

1. Vyr. Rinkimų Komisija savo 1955 m. sausio 3 d. posėdyje "nutarė skubius klausimus pavesti svarstyti (prezidiumui), nekeičiant visos komisijos sąstato". Kadangi skundų pristatymas yra skubus klausimas, nes ir teismas skundus turi išspręsti, ir kadangi komisijos paaiškinimas dėl skundo yra tik komisijos jau priimto skundžiamo nutarimo paaiškinimas, o ne koks naujas nutarimas, tai, pasirėmus minėtu komisijos plenumo pavedimu, skundų pristatymui ir komisijos paaiškinimas dėl jų svarstyti ir buvo sukvietas tik komisijos prezidentas. Prezidiumo posėdyje dalyvavęs sekretorius A. Sodaitis nė puse lūpų neprisitarė, kad prezidiumas būtų tam nekompetetingas ir kad prezidiumo priimtas paaiškinimas "reikėtų laikyti ne Vyriausios Rinkimų Komisijos aiškinimais, o, daugiausia, atskirų komisijos narių nuomonėmis".

2. Kolektyviniame sprendime atskira nuomonė yra paprastas dalykas. Ir teisme kartais kuris teisėjas dieka atskiros nuomonės, bet tai nereikia, kad dėl to teismo sprendimas nustotų galios. Betgi A. Sodaitis atskira nuomonė yra savotiška tuo, kad jis atskiros nuomonės nereikšė, Vyr. Rinkimų Komisijai Bostono ir kitų apylinkių balsus įskaitant. Balsai buvo įskaityti A. Sodaitio sutinkant. Su atskira nuomone prieš savo paties pritarus komisijai nutarimus A. Sodaitis pasirodė tik po to, kad atsirado Narvydo skundas. Pz. komisijos posėdyje buvo praneštas East Chicago, Ind. Apylinkės Komisijos protokolas, kad "balsavimai baigti 9:15 v. vakare... Tuoj buvo suskaičiuotas bendras vokų skaičius (117), atplėšti vokai ir atnešta metinkamos kortelės (2)... Toliau sekė balsų skaičiavimas. Suskaičius 20 kortelių balsus buvo 11 val. vakaro. Skaičiuojant toliau tokiu tempu skaičiavimas turėtų užsibaigti iki 5 val. ryto. Kadangi visi turėjo kitą dieną eiti į fabrikus, o jau buvo gerokai pavargę ir šlap, tai buvo nutarta skai-

čiavimą nutraukti ir tęsti kitą dieną... Gegužės 2 d. 6 val. vakaro pradėta tęsti skaičiavimą..." Vyr. Rinkimų Komisija E. Chicago balsus įskaitė be ginčų, džiaugdamas rinkimų komisijos žmonių atsidėjimu bendrajam reikalui. A. Sodaitis atskiros nuomonės nereikšė ir neteigė, kad balsų skaičiavimas su pertraukomis priešingai Rinkimų Tvarkos nuostatom.

(Tarp kita ko E. Chicago Boyle gavo 19 balsų, Ginkus—46).
3. Garbės Teismui pateiktame VRK paaiškinime ryšium su Narvydo skundu buvo pabrėžti du motyvai: (a) Praprašius, kad vietinės rinkimų komisijos užduotims pristatyti balsavimo duomenis Vyr. Rinkimų komisijai, komisijai galėtų tuos duomenis anuliuoti, sudarytų vietos komisijoms sąlygas piktanaudžiauti, nes komisija, ar jos paskiri nariai, esant rezultatams ne pagal jų norą yra tik komisijos jau priimto skundžiamo nutarimo paaiškinimas, ir tuo pasiekę jų anuliuotum, (b) suskaičiuoti balsus per 24 valandas neįsada yra fizinė galimybė ir dėl to negalima iš žmonių reikalauti neįmanomų dalykų.

Kokio poveikio šie paaiškinimai, lygiai ir A. Sodaitio atskira nuomonė turėjo teismo sprendimui, sunku pasakyti. Teismas jų neminėjo. Teismas minė tik komisijos pastabą, atkreipusią teismo dėmesį, kad skundėjas klaidingai cituoja Rinkimų Tvarką. Tačiau svarbiausias teismo išaiškinimas šioje byloje yra tas, kad rinkimų komisijų tarpusaviniams santykiams tvarką terminai yra tik pačios komisijos liečia nuostatai, bet nekeičia balsavimo rezultatų. Tai svarbus principinis pasisakymas, turintis, be abejo, reikšmės ir ateitai.

V. Vaitiekūnas, buv. VRK pirmininkas
J. Makauskis, buv. VRK vicepirmininkas

LIETUVIS SOLISTAS SU SIMFONINIŲ ORKESTRU

Stamford, Conn. — Lietuviškas tenoras Vilnius Bražėnas pakviestas dainuoti užbaigiamajame šios vasaros koncerte Woodside Park, Stamford, Ct. pirmadienį, rugpjūčio 29 d., vakare... Tuoj buvo suskaičiuotas bendras vokų skaičius (117), atplėšti vokai ir atnešta metinkamos kortelės (2)... Toliau sekė balsų skaičiavimas. Suskaičius 20 kortelių balsus buvo 11 val. vakaro. Skaičiuojant toliau tokiu tempu skaičiavimas turėtų užsibaigti iki 5 val. ryto. Kadangi visi turėjo kitą dieną eiti į fabrikus, o jau buvo gerokai pavargę ir šlap, tai buvo nutarta skai-

Šiuos savaitinius vasaros koncertus organizuoja Stamfordo miestas ir muzikų unija. Vietos lietuviai džiaugiasi, kad Vilnius Bražėnas, kuris ir visada garsina lietuvių vardą ir lietuvišką dainą su pasisekimu pasirodydamas mažesniuose įvairių amerikiečių organizacijų ir klubų koncertuose šiuo koncertu išėina prieš plačiąją publiką.

Banditas Richard Carpenter, kurį šiomis dienomis pagavo Chicago policija. Jis nušovė detektyvą.

Studentų veikla

Bronius Juodelis redaguos studentų santariečių stovyklos, įvykstančios rugsėjo 8-11 dd. Tabor Farm, Sodus, Mich., miesto laukraštėlyje. Baigęs studijas, kol Juodelis neseniai grįžo į aktyvią skautišką veiklą Chicago tunte.

Julius Smulkštys, neseniai pakviestas asistentu į Indiana universitetą, studentų santariečių suvažiavime kalbės apie pragmatinę politiką.

Danguolė Variakojytė tvarko studentų santariečių suvažiavimo programą įvykstančią jaunųjų dailininkų parodą.

J. Kazlauskas, A. Iljasevičius ir J. Kondratavičiūtė dalyvauja debatuose apie lietuvių studentę, įvykstančiuose studentų santariečių stovyklos metu rugsėjo 8-11. Modernus Algis Šimoliūnas.

Lietuvių Studentų Santaros spaudos komisijos narys Saulius Šimoliūnas studentų santariečių suvažiavimo proga įvykstančiame spaudos darbininkų pasitarime padarys pranešimą. Spaudos komisiją sudaro V. Muchila, J. Smulkštys, Z. Rekašius, V. Kavolis, L. Sabaliūnas ir S. Šimoliūnas.

Studentų santariečių Los Angeles skyriaus pirm. P. Jasiukonis Santaros suvažiavime padarys skyriaus veiklos pranešimą. Iš Los Angeles žada dalyvauti keturių kolegų delegacija ir parodys jų pačių sukurktą filmą iš skyriaus veiklos.

R. Babickas, R. Miezėlis, Z. Rekašius ir kiti sudaro studentų santariečių stovyklos lauzų pavidimo kolektyvą.

Lūtas Grinius, L. Sabaliūnas ir V. Kavolis yra paruošę įvairius Santaros veiklos projektus, kurie bus pristatyti santariečių suvažiavimui.

Kokia kalba kalbėjo Jėzus?

Tarp įvairių kalbų grupių yra didelė semitų kalbų grupė. Šioje grupėje yra aramėjų kalbos, kurios taip pat pavadinamos nuo seno sirių vardo — Aram.

Vienu šiu aramėjų kalbų kalbėjo Jėzus, nes tuo laiku Palestinoje buvo vartojama ši kalba. Pati aramėjų kalba nėra graži bei skambi. Taip pat tai nėra tobula kalba.

Tai buvo kukli kalba, kaip ir visas Jėzaus gyvenimas. Tačiau šia paprasta kalba Jėzus išreiškė kilmiausias, gražiausias dalykus, kurie kada buvo ištarti žemėje. Nepaisant to, kokią kalbą jie būtų išvertę, jie yra tolygiai gražūs.

KVIEČIAME Į DAINAVOS STOVYKLĄ

Šį šeštadienį, rugpj. 27 d. suplauks į Atlanto pakraščius skautų-skautėlių stovyklą apie 230 berniukų ir mergaičių. Visas šeštadienis bus paskirtas stovyklos sutvarkymui ir papiuosiui. Sekmadienį įvyks iškilmingas stovyklos atidarymas, o vakare turėsime didelį susipažinimo lauzą. Tą dieną kviečiame visą Atlanto pakraščio lietuvių įvydomenę aplankyti Dainavą.

Savaitės bėgyje, šalia dienišės programos, turėsime bendrus lauzus šiomis temomis: religinis, tėvynės ir tarptautinis lauzas.

Darbo dienos savaitgalį į stovyklą suvažiuos visų vietovių vyčiai ir vyr. skautės. Stovyklos uždarymas įvyks sekmadienį, rugsėjo 4 d. su atsisveikinimo lauzu vakare. Šiame lauze, be kitų vertingų pasirodymų, dainuos ir New Yorko Skautų vyčių oktetas, vadovaujant muz. M. Liuberskiui. Šią dieną irgi tikimės sulaukti daug svečių.

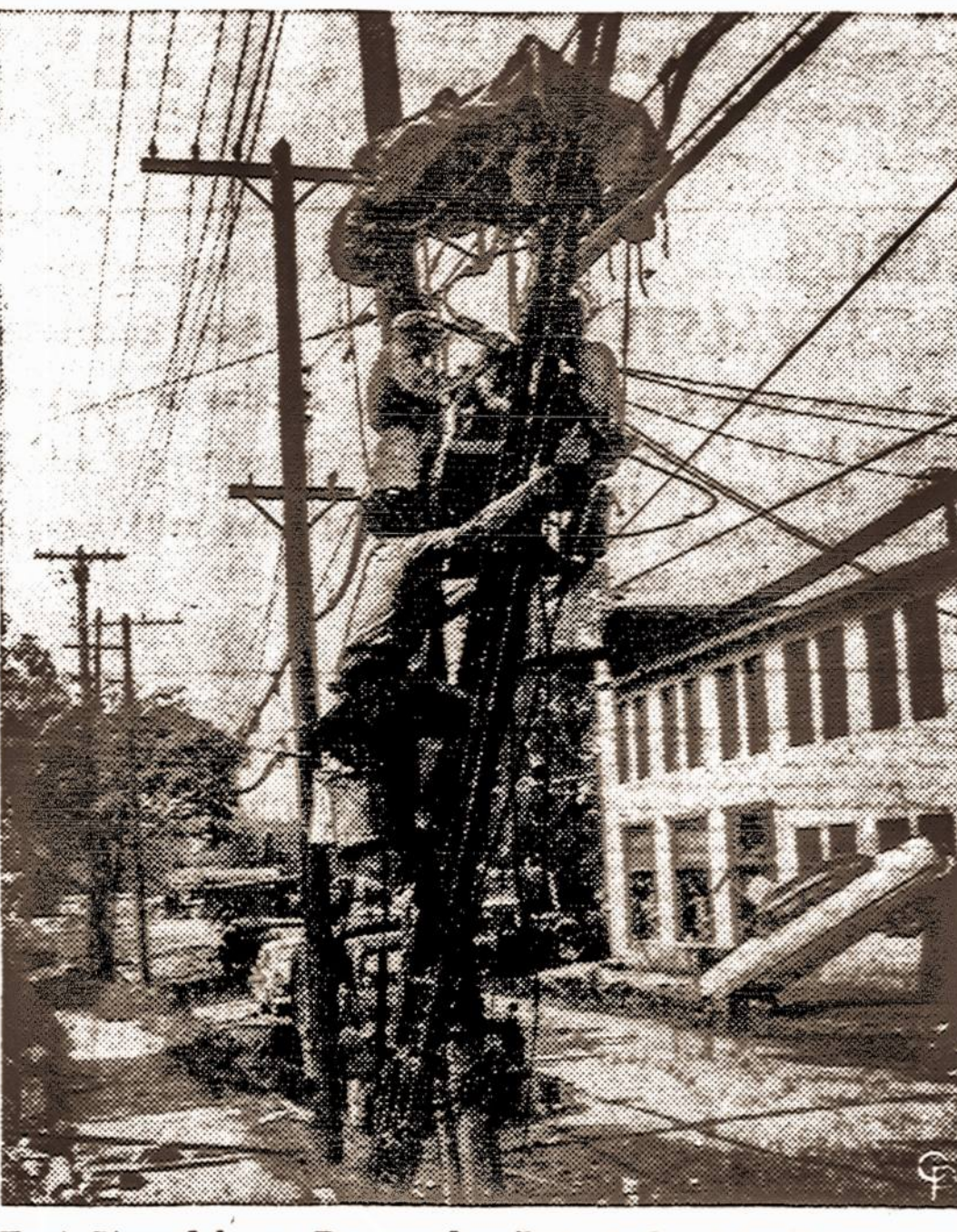
Kelrodis į stovyklą.

Vykstantiems pro Hartfordą: Wilbur Cross Highway (15 ir 44) iki jų išsiskyrimo, 44 keliu iki Pamfert, važiuoti 93 keliu, kuris šena į 91 kelią. Nuo ten apie 500 metų iki pirmo keliuko į dešinę. Važiuojantiems pro Worcesterį: 12 keliu iki Webster, Mass. Iš ten 197 keliu iki 93 kelio, kuriuo vyksite iki South Woodstock. Čia rasite ženklus, vedančius į stovyklą.

Stovyklos adresas: Mr. E. Erikson, Roseland Park, S. Woodstock, Conn. Laiškus rašant, adresuoti: c/o Mr. E. Erikson, P. O. Box 1, Woodstock, Conn.

Stovyklos vadovybė:

E. Putvytė, J. Benešius, B. Bernotienė, M. Leknickaitė, B. Aleksandravicius, V. Blumfeldas, P. Bernotas, R. Kežys, J. Raškys, J. Ulenas, S. Liaukus, L. Stankevičiūtė, E. Kaminskas, D. Papielytė.

East Stroudsburg, Pa. mechanikai skuba taisyti uragano nutrauktus telefono laidus. Dešinėje—automobilis, kurį pakilęs vanduo paliko "piestu" pastatytą prie sienos.

Sekmingas piknikas

Rugpjūčio 7 d. įvyko vienas sekmingiausių šios vasaros piknikų.

Nuotaika buvo gera, gėrėjosi ir idomavosi programa.— I. J. Fox metinės madų paroda, metinės gražuolės rinkimas.

Siemė į Miss Lithuania of N. E." buvo išrinkta Ruth Prapakaitė iš So. Bostono, Antaninos ir Kazimiero Prakapų duklė.

Laimėjimo dovanas gavo Antanas Thompson (Tamoševičius) iš Bostono ir k.

Įžangos dovanas laimėjo kiti.

Visiems, kurie parėmė šios seniausios lietuvių radijo pro-

gramas Naujojoje Anglijoje, paduodami ir pirkdami laimėjimo dovanas, visiems kurie piknise dirbo, visiems, kurie aukavo dovanas, kurie dalyvavo piknike ir visom gražuolių kontestantėms, nuosirdžiai dėkoja.

Steponas ir Valentina Minkai.

Šaligatvio svarstyklės

Chicago Sun-Times reporteris išbandęs keliolika šaligatvio svarstyklių, esančių įvairiose vietose, nežinojo, ar jis neteko ar įgijo 8½ svarų. Šis kartus jo svoris buvo parodytas taip: 170, 167½, 171, 165 ir 169½. Tris kartus — 172 ir du kartus — 173½.

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais. Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse. Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių. Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes. Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų, kiaušinių. Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai. Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato šioms savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS

Lietuviškų sūrinių Atstovybė Rytinėse Valstybėse
65-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilinėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Kelonės laivais ir lėktuvais, įvairiausių apdraudų, Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygų vedimo, Takų (Income tax) paruošimas, Pasių persuntimo ir skolinimo, Imigracijos ir pilietybės, Notariųjų dokumentų tvirtinimo. Vertimų ir įvairiausių kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRASČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai
ALBINAS ir KAZYS TREČIŲKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4887

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS, RESTORANAS
SALE vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.
Vyta. BELECKAS
savininkas
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

Vaistai viduriam
Čia yra naminiai vaistai: mišiny sakni, žolų ir sėklių. Ji vartojama arbatos formoje nuošiu ligų: skidžio, viršutinių inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, persalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlmo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainą \$4.00.

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvęs Brooklyno biznieriūs, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE, MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jučas, Vedėjas (Lakūno Dariaus brolis).
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136
CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-1110

BALF pirmininkas dr. kun. J. B. Končius lanko senelius—ligonius, kuriems duodama BALFo maistas ir drabužiai. Tokių senelių visoje Vokietijoje yra 852 asmenys.
Jie visi prašo Amerikos lietuvių geros širdies ir valios žmonių, kad BALFo organizacija Europoje galėtų duoti jiems bent po 5 MD per mėnesį.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas dabar labai daug rūpinasi likusiųjų emigracija į JAV, bet negalime pamiršti vargšų ligonių ir senelių, kurie negalės emigruoti ir jiems yra reikalinga nuolatinė pagalba, nes kitap jie kentės didelį skurdą ir vargą. BALF pirmininkas jau penketą kartų juos lanko, ir, susipažinęs su jų padėtimi, tvirtina, kad mūsų pagalba jiems yra būtina.

VITALIS BUKŠNAITIS

Last week's column missed publication because the elements conspired to cause me no end of concern. Most of my relatives and many of my friends reside in the beautiful Naugatuck Valley of Connecticut—Derby, Shelton, Ansonia, Seymour, Naugatuck, Union City, and Waterbury — to say nothing of the nearby town of Oxford, where I spent most of the summers of my lifetime. All these places were hard hit by the dying hurricane Diane, and I'm still trying to contact some one there who can give me some tangible information.

Many of Vienybė's oldest friends and supporters also live in the Naugatuck Valley of Connecticut, and it wasn't so many years ago that our friends there arranged and presented some of the most successful picnics for the benefit of this newspaper. Ansonia, Naugatuck, and Union City really went all out to make these affairs something to remember. In those days we had buses coming up from New Jersey and New York, as well as passenger car caravans from as far south as Baltimore. Others came down from upper New England.

Young and old, we had a heck of a lot of fun. What happened to alter all this? Surely we can't blame this on the DP's. Things were going full blast until World War II came along. Suddenly, all activity ceased, and when the War was terminated, no activity resumed. We weren't all annihilated during the II World War. Why can't we survive—Veterans carry on in the same tradition as did our elders when we were kids? After all, most of our real old-timers who were most active in the Lithuanian American scene also served in World War I.

For some reason or other, some of our more prominent professional actors and entertainers feel that they are part of a dream-world which the impersonations their profession calls upon them to assume when they tread the thespian boards entitles them to some extra special consideration. Somehow, they get the notion that their talents endow them with a special cloak of innocence, no matter what cause they might lend the prominence of their name to. What they see through their pink-colored glasses induces them to believe that they can do no wrong.

Let us cash-paying customers of the theatre band together and rapidly dispell this naive notion of our top-flight theatrical stars. If they feel that playing "footsie" with the Communists is a particular privilege of theirs, let us show them that we do not approve by boycotting their performances. We all know that there are potential Barrymores and Booths walking the streets, unemployed, and without Communist connections, just waiting for the proper "break". Why put up with jerks who to hide behind the 5th Amendment?

The House Un-American Activities Committee last week conducted an investigation in

ETRUSKAI, JŲ KALBA IR MES

Neseniai išėjęs anglų kalba italų profesorius M. Pallotino mokslinio veikalas "The Etruscans" vertimas (Peikėnas, 295 psl. kaina 80 centų) yra įdomus lietuviams, norintiems sužinoti, kas buvo Etruskai, ir kaip jie gyveno. Šis veikalas yra apie Etruskų kultūrą, kalbą ir istoriją. Autorius M. Pallotino yra italų archeologijos profesorius Romos universitete. Šis veikalas yra labai įdomus ir vertingas, ypač tiems, kurie domisi Etruskų kultūra ir istorija.

Europos mokslininkai, ypač praeitimi du šimtus metų, atsidėję sprendė Etruskų kilmės klausimą, norėdami išsiaiškinti istorinę paslaptį. Be to, kiekvienam vakariečiui, kaip prof. Pallotino tiksliai sako, savaimė įdomūs žmonės, sukūrę pirmąją civilizaciją Italijoje, viršusią pagrindiniu mūsų žinoma didingąją Romos imperiją, kurios metmenimis atstovaus Vakarių Europos (ir Lietuvos) kultūrinis gyvenimas.

Etruskai pasirodė, gyvenę ir sunkio Italijos vidurio vakarų krašte, kurį supa Arno upės žiurinėje, Tiberio pietuose. Reikšmia, pašonėje Romos miestui, kurio gyventojai, bekaraliai, vėliau sukūrė mitišką imperiją, apėmusią beveik visą žinomą to meto pasaulį. Etruskai buvo tų karų aukta, nors pradžioje jų karaliai valdė Romą.

Jų kilmės paslaptis, galima sakyti, prasidėjo su graikų rašytinėje istorijoje pradžia. Istorijos tėvu vadinamas graikas Herodotas (mūrė 425 metais prieš Kristų), nežinia kuo remdamasis, savo istorijos knygoje įrašė pasaką apie Mažosios Azijos Lydijos karalius Atys sūnų, Tyrhenus, kuris, lydų tautos dalį sutelkęs, išvedė ją laimės į Ištalią. Italijos umbrų tarpe apsigyvenę, jie sukūrė Etruskų valstybę, nes vardai Etruskas, Tyrhenas, tyršenas yra vienas ir tas pats. Šių dienų Italijai jų kraštą vadina Tuscania. Jie sava ve vadino rasna (raēnas), rasēnas.

Keturis šimtus metų po Herodoto gyvenęs graikas istorikas, Dionysius. (Halikarnasas), tvirtino, kad Etruskai ne atėjęnai, bet savi, vietos gyventojai, rasēnai. Toidu būdu, du tūkstančius metų istorikai pažiūros svyravo: atėjęnai ar vietiniai. Pirmoje dar atsirado šaka, teigusi, kad Etruskai atėję ne iš Mažosios Azijos Lydijos, bet iš Balkanų, gal per Alpių kalnus, ar Adrijos jūrą iš senovėje Raetia srities (dabartinės Austrijos).

Profesorius Pallotino laikosi pažiūros, kad Etruskai buvo sudėtinė tauta, atsiradusi iš atėjų ir vietinių, bet ištikrųjų susipavildavusių ir Etruskais išaugusi Italijoje. Jis nurodo tris neginčijamus faktus: 1. Esama kalbos ryšio tarp istorijai žinomų Etruskų ir senovės Graikijos salos Lemnos gyventojų, ne Graikų. Pavyzdžiui, Lemnių užrašuose randa žodžių: ziazzi, marza, aviz, zivai, zeronai, o Etruskų—

New York, and most of the witnesses were actors and actresses. Of the twenty three witnesses, only one was friendly. All the rest refused to testify about past Communist affiliations, citing various Constitutional Amendments. OK, so let these characters enjoy their protection under these Constitutional Amendments. Why don't we cash customers wait until they retire, and are replaced by actors and actresses who don't need such protection?

zia, mar, avils, zivas, zeri. "Tai nereikšmia", prof. Pallotino įspėja, "kad lemniai ir Etruskai kalbėjo ta pačia kalba, arba tos pačios tarmės" (kaip, pav. dzūka ir žemaičiai). Mat, nežinoma, ką tie žodžiai reiškė vienoje ir kitoje kalboje. Tačiau, panašumo yra.

Etruskai pradeda reikštis vadinamo "geležies amžiaus" pradžioje. Jų krašte tada pasirodė, vadinama Villanova kultūra, kurios žmonės savo lavonus degindavo. Šitie žmonės sudarė Etruskų tautos branduolį.

3. Etruskų kalba, kiek žinoma, savo pagrindu turi kalbą, kuri Italijoje buvo vartojama prieš indoeuropiečių, arba arjonų atėjimą.

Villanova kultūra tuojuo išsiskiria nuo ankščiau buvusių vario ir žalvario kultūrų. Mat, ji vartoja naują metalą — geležį — kuri pasirodė geresnė ir "brangesnė", negu varis ir žalvaris. Etruskai pasireiškė krašte, kuris, vienintelis Italijoje turi geležies kasyklų. Be to, netoli sala Elba, taip pat turėjusi geležies. Etruskai, matyt, geležies prekyba ir apdirbimu turėjo, kūrė kultūrą ir sudarė galingą politinę valstybę, su stipriu kariniu bei prekybiniu laivynu. Ta valstybė plito, valdydama neseniai įkurtą Romos miestą ir Latiumo bei Kampanijos sritis ir pietus. Savo "A History of Swedes", Minnesota universiteto profesorius A. Starnberg 1931 metais, teigė: "Germaniškas šiaurinės Europos pasaulis išmoko geležį vartoti iš Italijos Etruskų" (p. 42). Be abejo, iš to šaltinio (per germanus ir skandinavus) tas žinias gavo ir mūsų Pabaltijai gyvenantieji protėviai.

Profesorius Pallotini, tuos faktus apsvaistęs, sako:

"Mūsų kryptis klausimui spręsti yra tokia: turime paimiti sąvoką 'etruskas', kaip aiškiai apibrėžta ir tinkama tam tikrai istorinei tikrovei — tai narys tautos, kuri pasireiškė Etrurijoje tarp aštuntojo ir pirmojo šimtmečių prieš Kristų Italijoje ir turėjo savo kalbą bei papročius. Tą tautą sudarė daugelis tautinių, kalbinių, politinių ir kultūrinių sudėtinųjų dalių. Mes galime svarstyti kiekvieno dalyko atsi radimą ir inašą, bet bendra gairė privalo būti — tautos apsipavidalinimas".

Profesorius toliau siūlo turėti mintyje prancūzų (ir anglų) tautų apsipavidalinimo eigą. Sunku pasakyti, kas sukūrė prancūzų ar anglų tautas, bet veik visi tie sudėtiniai dalykai žinomi iš dabartinės istorijos. Pavyzdžiui, pusė anglų kalbos žodžių kilę iš lotynų ir francūzų kalbų. Pusė kraujo yra anglosaksų, kita — prancūzų-normanų. Panašiai kūrėsi ir Etruskai.

Ar kurie nors mūsų protėviai buvo kokių nors sudėtinųjų dalių Etruskų tautai supavidalininti?

Lietuviai, kurie nori atsakyti "taip", yra suvilioti žodžių panašumu. Bet Etruskų kalba "pa grindiniai" skiriasi nuo indoeuropiečių kalbų, kurioms ir mūsų. Skiriasi ir gramatika. Profesorius Pallotino apgailestauja, kad iki šiol dar nepavykę rasti ilgesnio rašto Etruskų kalboje, su gretimu vertimu kitoje, mums žinomoje kalboje. Panašiais laimingais radimais mokslininkams pavyko išsiaiškinti egiptiečių, asyrų, persų ir kitų senovės tautų kalbas. Etruskų kalboje išsikišta tik kai kurie žodžiai.

Štai, keletas: — ais, eis — dievas, aiser, eiser — dievai, aisuna, aisna — dieviškas. — fler — auka, flerkva — aukos, aukavimai, flere — dievažnis. — ever — dovana.

— daur — kapas, daursk — kapinės. — lupu, lupuce — mirtis. — clan — sūnus. — šec, seks — dukte. — pui, puia — žmona. — tušurdie — vedusi pora. — lautn, lavtn — šeima, giminė. — verse — ugnis. — pruksum, prukš, prucuna — šotis. — tin — diena. — amples — gegužės mėnuo (acale, acalus — balandis).

Etruskų kalba turi "h" ir "r" garsus, kurie mūsų kalbai yra svetimi. Taigi, jau vien dėl to ši kalba negali būti artima mūsų.

V. Sirvydas

Kaip greitai jūs galite skaityti?

Kiek žodžių jūs galite perskaityti vienu žvilgsniu ir spaudintą puslapį, kol jūsų akys peršoks į sekansią žodžių grupę?

Klausimas svarbus, nes anot Better Vision Institute tam tikro tipo darbe skaitymo greitis yra gyvybiniai svarbus pasisekimui.

Universiteto studentas turėtų perskaityti nuo 350 iki 400 žodžių per minutę. Jei jis taip greitai negali skaityti, jis greičiausiai, paskęs knygoje, per kurias jam reikia persiurti.

Mažai kas liko iš geležinkelio tilto, ėjusio skersai Farmington upe, Unionville, Conn. Pakilęs upės vanduo nusinešė tiltus, fabrikus ir net 66 žmones. Connecticut valstybės nuostoliai, padaryti uragano ir liūčių metu, peršokę bilijoną dolerių.

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISIŪNAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y
Virginia 3-3544

SENSACIJA KNYGŲ RINKOJE
DABARTINĖS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS
Šitas didžiausias ir vienintelis mūsų kalbos lobynas, jau spaudoje ir rugpjūčio mėnesį pasiekė skaitytojus. Žodynas paruošė prof. J. Balickonis ir kt. Didžiulio formato, virš 1000 psl., apie 45,000 žodžių, 1954 m. Vilniuje išleisto žodyno antroji pataisyta laida. Knygos savikaina didelė, ir leidykla, nesiryždama didesnei rizikai, žodyną leidžia labai ribotu tiražu. Užsiskantiems ir pinigų sumokėjusiems is anksto kaina \$8.00, vėliau žodynas bus žymiai brangesnis. Visi premeratoriai garbės leidėjų sąrašuose.
Nedelskit, užsiskait dar šiandien, nes tai vienintelė garantija, kad jums žodyno nepritruks.
Užsakymams ir informacijoms adresas:
TERRA
3343 SO. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILL.

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Virginia 6-1800

LIETUVIAI ADVOKATAI
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067
CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEWTON 9-6620
KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 7-4111
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.
RUBBER STAMPS
CONCORD STAMPS
79 Warren St. New York, N. Y.
Tel. BEEhman 3-6828

NORITE GEROS — MENISKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
SEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
balgės New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!
Žemės ūkio sodyboje prie Quaddic ežero, moderniškame name (motel) priimami vasarotojai atostogoms, savaitgaliams, iškylops.
Erdvūs miegamieji, dideli laisvalaikiams praleisti kambariai, Visi patogumai.
Zuvingas ežeras, geros žvejybos sąlygos apylinkėse. Laiveliai. Arkliai pasijodinėjimams.
Gražios apylinkės su įvairiais pasilinksminimais ir teatrais. Valstybės tvarkomi ir prižiūrimi Quaddic ir Memorial Park paplūdiniai.
Lietuviški valgiai, užkandžiai ir gėrimai.
Kaina 28 dol. savaitel.
Sezono pradžia 3. m. birželio mėn. 18 d.
Vietos užsakomos iš anksto:
J. Paknys,
Box 126, Thompson, Conn., Tel. Putnam-Walnut 8-7736

GINTARAS GRAZIAUSIA DOVANA
Brangi atmintis kiekvienam lietuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.
Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto aukšą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių. Kviečiame atėiti pasižiūrėti.
AMBER GUILD, Ltd.
Virš 50 metų gintaro versle.
80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.
Tel. HA 9-5855
Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave
IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heights Stores
IRT sub. iki 74th St. Stoties 13 čia LaGuardia Aero
Port Bus iki 31st Ave

M. and Z AUTO COLLISION WORKS
I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
Lietuvių specialistų auto taisyimo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI
DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Vykstant Jamaica linija ilipti
Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
Glenmore 5-3012
VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1
ir nuo 6 iki 8
Sėštadieniais nuo 11 iki 2.
Sekmadien. pagal susitarimą
VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyn Muziejaus)
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
(Vykstant BMT Franklin Ave linija. ilipti Estern Parkway, o IRT—Franklin Ave stotyse.)
VALANDOS:
PAGAL SUSITARIMĄ
Skambinti nuo 6 iki 8 v.v.
Sėštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto.

VIENYBĖ LITHUANIAN WEEKLY

JUOZAS TYSLIAVA Editor and Publisher

Editorial and Business Office: 412 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y. EVERGREEN 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates: USA per year \$5.00 CANADA and other countries \$6.00 Advertising Rates on Application

Apsileidimas

Neseniai Dirva įsidėjo V. Rasteno straipsnį, kuriame iškeliamas kai kurie mūsų visuomenės dar neįdomi faktai, būtent, kad Vasario 16 Gimnazija, "ta vienintelė 'visų lietuvių' gimnazija žingsnis po žingsnio vis ryškiau apimama specifinės katalikiškos -ateitininkiškos dvasios".

Pasaulinėje spaudoje NAUJI VĖJAI PASAULIO POLITIKOJE

Zymus politikos stebėtojas, amerikietis Walter Lippman, savo skiltyje aną dieną pareiškė: "Daugelyje kraštų Keturių Didžiųjų konferencijos Genevoje pasėkos nuosirdžiai nemėgiamos. Rusijai pasiūlius, Amerikai pritarus, pasėkos reikšmės, kad bent šiuo metu didžiosios valstybės nusprendė nedaryti žygi pakelsti dabar tines būklės. Reikšmės gyvenimui (nežinia kaip ilgai) su pusiū persikeita Korėja, su Formosu užrakintu Čiang Kai Seku, su suskaldyta Vokietija. Tai giliai pakaita pasaulio būklėje. Jei Genevos konferencija, ištikrųjų, reikšmės didžiųjų valstybių nuostatai nevertotų jėgos pakeisti dabartinės būklės, aišku, jos sutarė, kur pirmau griežtai skirdavosi. Pripažindamos negalėjimą iš ne-gyvo taško pasjudinti, jos ir mus verčia giliai pagalvoti savo turimas idėjas. Afą dieną Jungtinių Tautų organizacijos sekretorius, Hammarskjöldas, sakė: "Tautų ir valstybių santykiams vyksta didelis perversmas, ir Azijos žmonės šiandien, o Afrikos rytoj veržiasi prie visai naujų santykiavimų su tuo, ką istorija vadina Vakaraiais".

Augštesnis protas Amerikos Atominės komisijos pirmininkas, Lewis L. Strauss, rugpjūčio mėn. Reader's Digest žurnale rašo: "Jaunimas manęs klausinėja, ar aš ištikrųjų nuosirdžiai tikau, kad mes sulauksime dienų, kada galėsime džiaugtis atominės energijos prielaidy-mais gyvenimui. Pirma, negu jos baistosis pajėgos mus iš-žudys. Visai širdimi atsakiau: sulauksime! Tiesa, gyvename gadyne, kuri iš paskutiniųjų slėgia laisvosios žmonijos viltį bei draus. Bet aš tikau, atomo paslaptį atidengdamos priklauso-se ne vien žmogaus rankai."

Augštesnis Protas nusprendė, kad žmonija jau pribrendusi. Mano tikėjimas man sako, Kūrėjas nesukūrė žmonijai tseiti li-gą evoliucijos kėlia, tikslu ją pavesti jėgom, kurios ją išu-dytų". Bendros veiktos klausimai Europos valstiečių žemdirbių istorijos žinovas, prof. David Mitranų, pagarsėjusiam ang-lų liberalių savitraštyje The Manchester Guardian rašo: "Daugelis šimet tvykusiųjų konferencijų, Jungtinių Tautų sukurtinų posėdžių San Fran-cisco pradėdant, Keturių Di-džiųjų Genevoje baigiant, ro-do, kad čia buvo ne suėjimai išsiskirstyti ir vėl iš pantiū-rų, vienas kitą žūrint, bet reikšė vieną aiškią kryptį - visų bendrą susitarimą ir taikos siekimą. Tačiau vieno, aiškaus tikslo siekiant, galima pasik-lysti dėl priemonių ir būdų. Pasaulyje vyksta didelių tech-nikos; ekonomijos ir visuome-nės pažangos permainų. Todėl ir sugyvenimas, gali būti, jau meriškia vienas kito nelieti-ma, bet veiklų bendradarbia-vimą. Čia Vakarams teks la-biau pagalvoti, negu kada gin-klavosi šaltam karui".

Benidri frontai Kitame to paties savitraščio numeryje, žymus ispanas ra-šytojas Salvador de Madariaga taip atsilepė: "Profesorius Mitranų sako, kad visi norime aiškaus daly-ko: bendro susitarimų ir tai-kos siekimo. Gerai. Visa bėda, kad nekomunistinių pasaulių padėjimo, kas yra taika ir susi-tarimas, tiek skiriasi, kad pa-mašios ne į viena, aiškią, bet į du, visai priešingus dalykus. Ne-norime kuo nors. Gerai. Bet kam daryti dar, kad ir šal-tas karas pasibaigė? Šaltas karas negal pasibaigti, kol ko-munistinė partija Kontroluos Rusiją, ir visa rytinė Europa. Mums į akis ištikrųjų kišama

Trojaus arklio strategijos vyk-dymas, -kūrimas bendrų fron-tų. Europoje nėra komunisti-nių Rytų. Yra rytų Europa, kurią skaudžiai sutrenkė pe-reitas karas ir kurią okupuoj-a Rusija. Tos Rytų Europos galvosūky s neišsprendžiamaš komunistinių Rytų sudėnimu su nekomunistiniais Vakaraais. Jis teisprendžiamas Rytų Eu-ropos išlaisvinimu. Tas išlai-svinimas joku būdu nereikšia karšto karo. Karštas karas ne-galimas, tačiau šaltas yra gy-venimo tikrovė. Todėl Vakarų teisingoji taktika yra šalto ka-ro priemonėmis eiti Rytų Eu-ropos laisvinti. Vakarų Euro-pos sąjunga yra pirmas ta kryptimi žingsnis".

Šitaip ir taip Į diskusijas įsimaišė skaity-tojas, matyt, trummas Ion Ra-u, kuris trečios savaitės nu-meryje rašo: "Vakarai šiandien sako, kad Rytų Europoje demokratinų laisvųjų nėra. Tai aiškus faktas ir tol laisvųjų ten nebus, kol komunistinės partijos valdys. Tačiau, Rusija vangiai išlieistų valdžių savo sątebiuose, kurios eiti prieš ją. Rodos, nėra kaip šias dvi pozicijas suderinti. Ko-munizmo nesumaikinimas, rodos, Rytų Europai laisvųjų nebus. Ta-čiau, menkas vilties spindulė-lis spingsėtų, jei patikimi Rytų Europos demokratiniai va-dai, turintį pilną Vakarų pasi-tikėjimą, pakeltų balsą už piln-ą sutarimą su Rusija užsienio politikos reikalais, kaip tai da-rė visos suomių vyriausybės po-karo. Rusai tada gal įtautytį iš-šęsi ir satelitinę valstybių vi-daus reikalus ir leistų laisvus rinkimus". V. Šeranių

DESIMT METŲ, KAI ATOMINĖ BOMBA SUKRĖTĖ PASAULI

Prieš antrąjį pasaulinį karą spauda gana plačiai rašė apie baltąjį ginklą -nuodingas du-gas. Šio ginklo bauginosi ne-tik kariuomenė, bet ir visuo-menė. Bijoję todėl, kad tas ginklas, kuris gali būti naudo-jamas debesio pavidalu, galė-jo per trumpą laiką sunaikinti tūkstančius žmonių. Be to, nuodingosios dujos buvo pri-taikytos paleisti į priešų pusę įvalriuose sviediniuose, kurie išsūnamai iš lėktuvų. Šis gin-klas išbandytas karo lauke pa-sirodė esąs labai baisus ir to-dėl tarptautinės įstatymais buvo uždraustas būsimuose ka-ruose vartoti jį.

Prasidėjus, nuodingųjų dujų gamyba vyko slaptomis. Nors ir daug nuodingųjų junginių pagaminio, ypač Vokietija, bet visvien niekas iš kariujančių valstybių nedirso jų panaudoti karo lauke. Hitlerių visuose frontuose pradėjus pralaimėti, Gebelsie-nė propaganda per spaudą ir radiją skelbdavo, kad Vokieti-ja išradusi naują ginklą, su ku-rio pagalba priešams bus su-duotas lemiamas smūgis. Wo-kiečių tauta su dideliu nekant-rumu ir viltimis laukė to nau-jojo ginklo. Jie tikėjo, kad bū-simas ginklas bus žymiai ga-bingesnis už nuodingąsias du-žas. Tiesa, tas ginklas netrukus pasirodė, tik ne vokiečių pusėj, bet amerikiečių. O tas ginklas buvo atominė bomba, kurią 1945 metais amerikiečių lakū-nai numetė ant Hirošimo miest to Japonijoje.

Kpt. John Meckling, kurio laivas Connie uraganuo metu nuskeno Chesapeake įlankoje. Kartu su laivu nuskeno 14 asmenų.

Jai Enola Gay, nubėgusi pu-šę aerodromo tako, vis dar vi su svoriu rėmėsi ant savo ratų, seržantas George Ceron ėmė rūpintis jo pakilimu. O kapito-nas Robert A. Lewis, kuris pa-prastai būdavo Enola Gay pi-lotu, šį kartą buvo pakeistas pulkininko Paul W. Tibbets, ir Lewis šiame skridime buvo tik pagalbinis pilotas.

Lėktuvas buvo jau beveik pasiekęs savo tako galą, kad pagaliau lengvai pakilo į tam-sų dangų. Ceron tik dabar su-prato, kad pulkininkas tyčia leido lėktuvui išnaudoti visą iš-sibėgimo ilgį, kad būtų visai tikras sėkmingu pakilimu. Ir staiga jis prisiminė bombą.

Lėktuvo įgula žinojo, kad bomba buvo kažkas naujo, bet kuo ir kodėl ji buvo ypatinga, to jie nežinojo. Tai turėjo bū-ti kažkas svarbaus, nes, be pulk. Tibbet, dar skrido ir Wm. Parson. bombų specialistas.

Seržantas Joe Stiborik, rada-ro operatorius, įspėjo pilotą, kad kytis atoklau nuo artimosios salos, kur jis buvo pastebėjęs didelę debesį. Karetis Richard Nelson, vaikiško veido, jauniausias įgulos narys, pradėjo skaityti boksi-ninkų nuotykius. Serdikimo inžinierius Wyatt Duzenbury sėdėjo susikauptęs prie savo kontrolių bei įvairiųjų rodyklių. Jo vieninteli sis susirūpinimas - kaip šis sprogimas paveiks jo aparat-us.

Pulkininkas Tibbets buvo pirmas pilotas skridęs B-17 lėk-tuvu bombardavimo misijoje. Jis taip pat buvo pirmas bom-barduoti Šiaurės Afriką. Grį-žęs į JAV, jis buvo pašauktas išbandyti B-20 lėktuvus. Ir da-bar jis buvo pakeičtas į Japoni-ją, kad numestų pirmą atomi-nę bombą.

Kelias į bombardavimo vie-tą jiems jau buvo įprastas, ir tūk mintis, kad jie pamatys kažką naujo, laikė juos kiek įtemptus. Laikas nuo laiko jie apžiūri-nėdavo savo talismanus bei su-venyrus, kurie kėlė juose ben-drus prisiminimus. Šie ir buvo ta juos į draugę jungiantį jė-ga.

Pagaliau jie artėjo prie ke-lionės tikslis. Lėktuvas pradė-jo kilti virš Hirošimos, kur ir išmetė pirmąją atominę bom-bą. Po to lėktuvas davė staigų posūkį į dešinę ir visi pasisuko prie langų.

Seržantas B. Shumard, pa-gelbinis skridimo inžinierius, stebėjo skridimą per savo ap-laukinius žiūronus. Jį pa-čioji jiems pasirodė mėlyna, bet jis taip pat pastebėjo, kad staigi ir nepaprastai intensyvi šviesa nušvietė lėktuvo vidų. Jis pažvelgė žemyn į Hirošimą, kur didelis baltas debesys plė-tėsi, uždegdamas visa aplink-ke.

Aplink dūmų kamuolį buvo galima išvėdėti tris koncentri-niuis žiedus, kurie bestebin-čiam Shumard atrodė, kaip įjudantis karštas garas, kartais pastebimas prie įkautusių dak-tų.

Tuo tarpu inžinierius, kurio instrumentai veikė ir toliau visai normaliai, nustebęs, apsi-dairė į kitus įgulos narius. Rada-ro operatorius taip pat ne-pastebėjo nieko ypatingo savo instrumentuose.

Majoras Firebes, kurio parei-ga buvo bomba išmesti, iš-pildė pranešimo blanką. Šis pranešimas turėjo būti radijo baigsmenis perduotas pačiam prezidentui.

Pakelkū namo visi kalbėjo apie bombą. Visiems rūpėjo ar ši bomba būtų baigs karą, ir kiek jų reikėtų, kad japonai pagaliau pasiduotų. Kapitonas Parsons prabilo: "Kaip gali-ma tiek daug sunaikinti, pa-tiems nenuekiant. Net lėktu-vas nė kiek nenukentėjo." Laikas silmko, visi buvo iš-varę ir išalkę. Ypač lėktuvo pilotas atrodė išsisėmęs. Atro-dė, kad paskutiniai dešimt jo praleistų mėnesių Wendover, Washington, New Mexicoje ir užjūry išgyvenimait jį geroak prisilgė. Bet tai jam nesurak-dė parvesti lėktuvą su jo įgula atgal į namus.

Taip prieš 20 metų nunes-tojų atominė bomba Japoni-je sukrėtė visą pasaulį. Jonas Miškinis

Laikai ir faktai (5) PASKELBTI PAŽADAI - NEIVYKDYTI DARBAI

KAROLIS DRUNGA

Tėstant toliau pasisakymą lie-turistikos politiškos klaiš-mais, tenka pastebėti, kad Vil-ikas kiek tai liečia lietuviško-sios visuomenės apjūngimą, netesėjo nei vieno savo pa-žado. O jų buvo duota daug. Skaitytojai, be abejo, prisime-ną dar gerai, kad nuo 1945 m. iki šiandien yra įvykę kelė įvai-rių, vienokio ar kitokio sasta-to lietuviškų konferencijų, dau-giausia Vilko organizuotų. Kiekvienos tos konferencijos komunikate, kaip gerai atsime-name, vienais ar kitais žodžiais buvo visad skelbiama lietuvių vienijimo tikslai. Ne idėjimo vienijimo. Idėjiniai lietuvių šiandien, atėič Dievui, specia-liai vienyti dar netenka. Kiekviena lietuvis, kiekviena lietuviška organizacija ar in-stitucija, savo aukščiausiu tiks-lu laikanti Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atgavimą, y-ra neatsiriama lietuviškosios idėjinės vienybės dalis. Šia prasme padėtis yra dar labai gera ir nėra jokių duomenų manyti, kad ji galėtų keistis.

Tačiau Lietuvos laisvei ir ne-priklausomybei siekti politinės organizacijos vienybė ar vie-nijimas yra gerojai apirę. Pažadai šioje srityje padėti taaisyti liko, kaip ir buvo, tik popieruje surašyti. Žodžiai M-ko be darbu.

Kiek stipri ir tikra yra vie-nybė pačiame Vilke ir kas ir kaip buvo daroma, kad išlai-visai neturėtų Vilką sudarantų organizacijų tarpe, gali geriau papasakoti žmonės, kurių or-ganizacijos Vilke dalyvauja. Tačiau, kaip LRS narys, galiu su pilna atsakomybe pasakyti, kad iš Vilko vadovų pusės nie-ko nebuvo daroma, kad orga-nizacinė vienybė būtų įtrau-ktos Vilke nesantios organiza-

cijos. Dar daugiau, - iš Vilko vadovų pusės buvo padaryta viskas, kad palaidotai būtų kurti vilti ir tikėjimas, jog politiška organizacinė lietuvių vienybė Vilko rėmuose gali būti, iš vi-so, įgyvendinta. Šiandien, de-ja, šia prasme negalima tu-rėti jau jokių iliuzijų. Dešim-ties metų patyrimo, vis dėlto, pakanka jau ir karščiausiai ro-mantikai sunykti.

Vilko vadovai per jų ranko-se esantį VT aparatą ar juos remiančios spaudos lūpomis y-ra dažnai prikišę, kad Vilkas spjliaukia tik "grovimo", puo-lišai ir nepagrįstus kritikais. Esą, konstruktivių pasiūlymų nesimate ar nesimato. Norima, esą, tik griauti, o nesimate nuosirdžių pastangų statyti.

Tos rūšies pareiškimas, mie-li skaitytojai, galima pavadin-ti tik grynos rasės hipokrizija kaip B. Railla dėl sveltinžodžių nenyty, reikėtų sakyti -ne-nuosirdumu, apsimetimui). Už-tenka tik prisiminti tą bent pustuzinį pasiūlymų, kuriuos praėjusių pusantrų metų bū-tyje Vilkiui ar Vilką sudaran-čių grupių susirinkimais yra pa-teikę lietuvių Tautinis Sąjū-dis. Koks gi buvo tu pasiū-lymų likimas?

Dalis jų buvo viličinės bal-savimo mašinos be ypatingesnių diskusijų atmeti, o esminė ir idėjinioji dalis nebuvo net ir dėmesin priimta. Jei tokio li-kiimo susilaukia stambios Vilką sudarantis organizacijos pa-siūlymai, tai, kur nukeičauja ar nukeliavo Vilke nesantį organizacijų geros valios išrei-škimal, aiškinti jau nebetenka. O jei dėl tokios Vilką vildan-čios daugumos laikysenos buvo pradėtas reikšti nepasitenkinimas ir buvo pasakomi jau pa-matuoti aštresni žodžiai, tai tam atvejui Vilko vadovai lai-ke paruošė ir naudojio "vien-ybės ardymo" ekskomunikā. Galima labai subejoti, ar tai yra tikrai tinkami būdai ir keliai vykdyti emigracinto Vilko iš rezistencinio Vilko perimti Va-sario 16-sios deklaracijā. Ta-čiau galima jau įvirtinti, kad Vilko vadovų ignorancija, nenoras skaitytis su visų politinių ir rezistencinių organizacijų balsu per dešimtį metų žym-lę mūsų visuomenės dalyje nė-rto visiško nepasitikėjimo Vil-ko S. S. liūdnas balansas ir yra stambiausių, istorinė emigra-cinio Vilko vadovų kaltė.

Jei Vilkas, pakartotinai skel-bdamas vienybės obsaisus, iš tos pusės organizacinę vienybę sistematingai laidojo, tai visiškai nereikia stebėtis, jei tokia laikysena su laiku, ligu laiku, pradeda nešti atžtinkamus va-šius. Oligrachijos pasaulėjimas, kažkokios politinės baortijos ugdymas Vilko daies staurame ratetyje yra su lietuviška vie-nybe nesuderinamas. Tokios, šių laikų gyvenimait svėtimos evoliucijos negali paskatinti ir skelbiamašis "vyriausių tautos politinės valios reiškių". Ab-solutinės, paveldimos monar-chijos laikai yra praėję. Politi-ška visuomeninis centras šiais laikais turi derintis de-mokratinėje dvusioje prie esan-dios visuomeninės diferencio-cijos. Jei jis to nedaro, gali kal-tinti tik pats save, atsiranda ar atsiras kiti politiška visu-o-meniniai centrai, nesistengian-tieji atstumt patriotiška lie-tuvių organizacija nuo bendro darbo. Lietuviškoji vienybė nė-ra arklys, skirtas prel. M. Kru-

PRILIPO LIEPTO GALĄ...

J. Klauselkis, Naujųjų dar-bininkas ir bendradarbis, savo laiku buvo pasiryžęs Pr. Skandžių suminti į dumbli tik už tai, kad jis, Pr. Skardzius, išdriso dėl Liet. Enciklopedijos pasisakyti atviriau, ne taip, kaip Naujųjų šaukliai šaukė. Tam tikslui J. Klauselkis nesid-rovėjo griebtis net nešvankių įtarimų, plokščių pašaltų ir net prasimanyimų. Dėl to aš prieš kurį laiką savo straipsny "Enciklopedinės diskusijos ir Liet. Enciklopedija", kuris bu-vo išspausdintas Vienybėj, dar aiškiau pasisakiau prieš J. Klauselkio ir kitų naujienin-kių sėbros žygdarbius. Tuo-juo jį tą mano straipsni atsilie-pė J. Klauselkis Naujųjų Nr. 143. Čia jis nebemėgina atrem-ti nei vieno mano pateikto ar-gumento, sakosi nelietęs mano mokslinių darbų nei profesinių įnašų Liet. Enciklopedijai, bet, kaip tas vilkas, jis neiškenčia sąvayp nepakaukęs: Pasišaipy-damas ir toliau savo postrin-gauja "Tegul bus tavo viršus", kalba apie vaikiškas ristyres ir tt.

Čia gi, šitaip kalbėdamies, galime atverti ir kitą kortą, pvz. vienas mažas kliauliaganis, pripirptas prie sienos, nieko kito negalėjo pasakyti kaip tik: "Tu tekis mekis, tekis me-klis". Panašiai elgiasi ir J. Klau-selkis: nors jis manęs ir nebe-praivedžiuoja enciklopedijos grioviku, visidėio užsimeręs kartojta savo seną pasaką: aš agitavęs prieš J. Kapočiaus ir Vac. Biržiškos sumanyimą leis-ti 20 tomų Liet. Enciklopediją, ir tiek. Dėl to J. Klauselkis gali bū-ti ramus: aš atvirai pasisa-kliau savo nuomonę dėl leisi-

mosios LE pobūdžio, tos nu-o-monės dabar tebesu, ir yra per-anksti šnekėti, kad ta nuomō-nė būtų buvusi nepagrįsta, nes dabartinė Liet. Enciklopedija dar tik pradėta leisti, ir jos ga-lia tos tolimes. Todėl nepersōkēs per tvorā, nesakyk op - gali dar pilvą susidraskyti. Antra vertus, tuomet buvo ir daugiau (pvz. J. Balio) kitokių nuomo-nių. Bet J. Klauselkis tų nuo-monių savininku nepravar-džiuoja griovikais, nes jis per savo aklą šakščiuką visai nema-to tikrovės. Pagaliau, jam tai ir nesvarbu: jis tik nori taip savo pasmailvyti, kad iš to nuo-bodžiaujantiems Naujųjų skā-tytojams būtų daugiau smagu-mo.

Toliau J. Klauselkis kažką posmeluoja, kad aš Vienybėj no-rėjęs pasigirti savo detektyvi-niais gabumais - išradęs J. Klauselkį esant slapuka, teisin-ka. Šitas neaiškus įtarimas savaiame atkrinta, nes jis pats sako, kad Naujienose jo metri-kos buvuties bent kelis kartus paskelbtos. Tai galėjo būti, bet aš, su juo šnekučiuodamas, tik žinojau, kad kalbu si kaž-kokia žmogysta, pasislėpusia J. Klauselkos vardu. Prispā-žinsiu: man būtų buvę daug maloniau kalbėtis ne su koku pelkeliu, tuo vardu pasislėpu-siu, bet su rimtesniu žmogumi, pvz. su J. Jonuta, a la Petrus Orientaitis vyrū, iš profesijos teisininku; tada būtųme buvę vienodesni šnekovai, o dabar jis tik iš pasalių buvo sumanęs pašaipniškai pasikandžioti. Deja, persipni dantys tokioms kandynėms. Ne kiek gudrian Vienybės Nr. 25 paskelbtame laiške šneka ir P. Jonikas, J. Klauselkio ben-

Pr. Skardzius.

Kitą savaitę: ŽIUPSNELIS FAKTŲ.

GEN. V. GRIGALIŪNUI- GLOVACKIUI 70 METŲ

Rugpjūčio 21 d. trečties keturių tolimon Kolumbijon nuvestam Lietuvos kariuomenės pėstininkų ats. generolui, Vincui Grigaliūnui-Glovackiui suėjo 70 metų. Sukaktuvininkas yra žymus atstovas tos Lietuvos kartos, kuri yra glaudžiai susijusi su Lietuvos Nepriklausomybės kūrimosi istorija. Grigaliūnas-Glovackis savo gyvenime nueitęs keliu yra vienas iš mūsų tautos veteranų, kurie yra gyvi buvusios lietuvių tautos emancipacijos liudininkai.

Nepriklausomybę Lietuva anksčiau ar vėliau atgaus, tačiau tą tvykį gimdantieji ir lydinčiai reikšiniai bus jau kiti. Greitis, su kuriuo mūsų tauta šio šimtmečio pradžioje nusimetė ne tik politinius, bet ir socialinius pančius, liks, turbūt, jau vienkartinis mūsų istorijoje. Caristinės Rusijos priespaudoje laikomų žemdirbių, kumečių, beraščių tėvų vaikai greičiau negu vienos kartos būtyje tapo valstybės vadovais, profesoriais, mokslininkais, aukštais dvasiškiais, generolais ir kitais aukštesnių socialinių sluoksnių nariais. Šis procesas, kukliai prasidėjęs šio šimtmečio pradžioje, su Nepriklausomybės atgavimu, galia sakyti, virto, tiesiog, audringu reiškiniu. Tegu jis ir buvo paskatintas Lietuvos politinės laisvės, tačiau mūsų tauta gali didžiulius gyvybingumą, kurį parodė ano meto kartos, su nuostabių veiklumu išnaudodamos socialiniam pakitimui po 1905 metų, o ypač po 1918 metų, susidariusias sąlygas. Jei ir šandien dar daug kur laisvajame pasaulyje kurio nors žmogaus kairėra iš baltišės ir viršū laikoma dėmesio vertu reiškiniu, tai mes savo tautos prieš 40-50 metų prasidėjusia masine socialine emancipacija galime didžiulius nemažiau negu ir 1918 metais atgautą politinę nepriklausomybę.

Gen. V. Grigaliūnas-Glovackis ir yra vienas tų veteranų, kurių skaičius, deja, nuolat mažės, bet kurie dar ir šandien savimi liudija tą ypatingai garbingą mūsų tautos epochą.

Grigaliūnas-Glovackis gimė 1885 metais Jėmo dvaro kumečio šeimoje. Baigęs pradžios mokyklą, kurioje mokėsi drauge su vėliau buvusiu Lietuvos Užs. Reik. Ministeriu kun. Purickiu, turėjo jau ankstyboje jaunystėje pradėti uždarbiauti, kad susidariusi lėšų tolimesniam mokslui. Taip besiverdamas, privaliai pasirodė ir eksternu išlaikė egzaminus iš dešimties klasių Baltosios realinės mokykloje. 1904 metais išlaikė konkursinius egzaminus ir buvo priimtas į Vilniaus Karo Mokyklą (tuo metu Junkerių

Mokykla). Ją baigė 1906 metais ir buvo pakeltas į leitenantus su vyresniškumo teise. Kad nebūti kaip kariškiui po 1906 metų įjungtam, kuriam nors savų tautiečių persekiojimo akcija, pasirinko tarnybą tolimame Turkestane, Samarhande mieste. Jau būdamas Karo Mokykloje įsijungė į lietuvišką pogrindį ir bendravo su gen. Liatuku, pulk. Sapkausku, Vytautu Didžiuoju, Liūdu Gira ir kitais. Samarhande susipažino su žinomu hebraistu kun. Justinu Pranaičiu, kurio globa ir draugystė padėjo ir tolimame Turkestane lietuvių dar labiau sustiprinti.

1909 metais Grigaliūnas-Glovackis vedė, Vilniaus Bajorų Našlalių Teismo pirmininko Rusecko dukterį.

Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui, su 6-ju Turkestano šaulių pulku išvyko į frontą ir dalyvavo kautynėse Rytprūsiose, Lenkijoje, Galicijoje, Rumunijoje, Besarabijoje, Bukovinoje. Buvo du kart lengvai ir vieną kartą sunkiai sužeistas. Po pusmetį trukusio gydymo rykiuotėn dėl sužeidimų nebetiko ir buvo paskirtas į frontą darbiui štabe. Teko dirbti I, IV ir VIII armijų štabų daliniuose.

Už narsumą Grigaliūnas-Glovackis buvo rusų apdovanojamas Stanislovo, Onos, Vladimiro, Jurgio įvairių laipsnių kryžiais ir kitais atsižymėjimo ženklais.

1917 metų revoliucija užklupo Rumunijoje. Rusų armijai sumirus ir pradėjus karininkus persekioti bei žudyti, Grigaliūnas-Glovackis iš kariuomenės pasitraukė ir su šeima apsigyveno Pultavoje. Čia susijęs su Pultavoje gyvenusiais Zigmundu Toišiu, Stasiulevičiumi, Nekvedavičium, pulk. Banėnu, mjr. Ramanausku, kpt. Skrinškiu, Andriumi Deltuva, kun. Matuku ir kitais. Gerai apsijungę Pultavos lietuvių, paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, pradėjo organizuoti grįžimą Lietuvon. Su vienu iš esalonų Grigaliūnas-Glovackis su šeima ir grįžo Vilniun 1918 metų spalį.

Vilniuje tuoj įsitraukė į Lietuvos kariuomenės kūrimo darbą ir organizavo Pirmąjį Gedimino vardo pulką Vilniuje. Pa keitus Voidemaro vyriausybės Sleževičiaus kabinetui, skiriamas 2-jo Algirdo vardo pulko vadu, pavedant patį pulką suorganizuoti Kaune. Darbas pa-

vyksta greit, ir pulkas aktyviai spėja įsijungti į kovą su Lietuvos besibriaunanciais svetimaisiais. Vėliau Grigaliūnas-Glovackis perkeliamas į štabą, organizuoja Mobilizacijos skyrių ir eina Vyr. Karo revizoriaus pareigas. 1926 metais, kai rėsiems laimėjus rinkimus, iš kariuomenės atleidžiamas. Įgimtos energijos ir darbštumo skatinamas stoja tuoj į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą teisės ir ekonomikos studijuoti. Studijas baigia 1930 metais, gaudamas teisininko ir ekonomisto diplomus.

1926 metais, po perversmo, vėl priimamas kariuomenės ir skiriamas prie Krašto Apsaugos Ministerio generolo įpatingiems reikalams. Šias pareigas eina iki paleidimo atsargon 1932 metais.

1927 metais Grigaliūnas-Glovackis buvo pakeltas į generolus leitenantus, o prieš paleidžiant į atsargą — į pėstininkų generolus. Už dalyvavimą ir pasižymėjimą Nepriklausomybės kovose apdovanojamas IV ir V-to laipsnio Vyties Kryžiais su kardais, Gedimino ordenu II laipsniu, Savamoriu, Nepriklausomybės Dešimtmečio, Klaipėdos Atvadavimo ir Lietuvos Nepriklausomybės karo medaliais.

Išėjęs atsargon, gen. Grigaliūnas-Glovackis atididino stažą prie Kauno Apygardos Teismo ir 1934 metais buvo paskirtas advokatu. Lietuvoje bendradarbiavo Karo ir Mūsų Žinyno žurnakuose, Rytė ir redagavo Tautos Vainiką.

Per pirmąją bolševikų okupaciją nuo suėmimo išsilaipęs, antrąją bolševikams Lietuvon užėmus, Grigaliūnas-Glovackis su šeima irgi patraukė tremties kelias, nuvedusis sukaktuvininką Kolumbijon, kur jis šiuo metu su žmona ir su sūnais Adomo Gedimino šeima gyvena Tunjos mieste.

Tremtyje sukaktuvininkas liko ištikimas savo veikimui. Rašė ir katalikų laikraščius, o paskutiniais metais pradėjo bendradarbiauti ir Santarvėje. Aktyviai dalyvauja bendruomeniniame gyvenime, ir buvo du kart išrinktas Kolumbijos lietuvių garbės teismo pirmininku. Nors 70-ties metų našta ir slėgia pečius, sukaktuvininkas randa jėgų ir energijos rašyti savo atsiminimus ir ruošti juos spaudai. K. D.

● Senatorius McCarthy vėl pradėjo pulti prezidentą Eisenhowerį ir jo administraciją. Girdi, "tai nuolaidų, atsitraukimo ir pasidavimo politika".

Rimtas viduramžio vyras, našlys, įleško rimtos moters apsivedimo tikslu. Prašoma rašyti: A. K. c/o Vienybė, 412 Bedford Ave. Brooklyn 11. N. Y.

Uued Zem, Moroke, iš kalnų atvykę berberai nužudė daugiau kaip 1000 kolonistų. Kova tarp prancūzų kariuomenės ir sukliu iš Šiaurės Afrikos arabų tebevyksta.

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAZESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokių, ar prakaibas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 7-1123

PROGA

— Be pinigų tapti biznieriū —
Parduodama ar išnuomojama

BARAS ir RESTAURANAS

(su pilnu leidimu (la'snėm))
Biznis su mūriniu namu, tirstai apgyventoje apylinkėje

Pinigi' inėsti nereikia
Patsai biznis išsimokės arba savininkas sutinka sąžiningam žmogui perleisti ant nuosimėjų išsimokėjimui dalimis kas mėnesį.
Smulkesnių informacijų kreiptis: **JUOZAS LUGAUSKAS**,
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN 11, NEW YORK

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOCIŪTĖ, Vedėja

IVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪSIES MAISTAS

SALĖ IVAIRIOMS
PROMOGOMS
DIDELIS IR GRAZUS
SODAS PIKNIKAMS.

89-91 STEAMBOAT ROAD.
Greta Neck 2-1546 (Biznio)
Geat Neck 2-3389 (Namų)

Alma Kasmociūtė
GREAT NECK, L. I.

JUOZAS GRABAU

Licensed
REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsute patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

A. Kamenjari
Real Estate
Isteigta 1914 m.

QUALITY MARKET
VICTOR ABECONAS, Sav.
256 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriat
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir įsiterių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriat patyrę savo srityje žinovai. Mokyklis veikis nuo 1916 m.

L. TIKNEVICIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Earp 9-10 gatvė, New York City

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRUNAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-62 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

\$250
ąžuolinis
karstas

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklų dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385

Nemokamai kopyčia

Antanas Polakas
LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-8479

A. Andriuskevičius
Laidokrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.

485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 4-2318

Lietuvos Atsiminimų
RADIJO VALANDA

Jack J. Stukas
Direktorius
SESTADIENIAIS
nuo 4.30 iki 5.30 v. p. p.
WEVD, 1330 kil.
Visais reikalais kreiptis:
1264 WHITE STREET
Hilside, N. J.
WAverly 63325

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą,

nes —

a) popierio skolon niekas neduoda,
b) darbainkas be atlyginimo nedirba ir
c) paštas dykai laikraščio nesuniečia,

todėl,

neatidėliodami slūskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.

Be to —

tapkite laikraščio geradariū — rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas doleri — kitą laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,

bet šandien pat imkite voką ir pasiūskite žemiau pridėtą atkarpą su pinigais.

VIENYBĖS kaina metams

Jungtinėse Valstybėse \$5.00
Kanadoje ir kitur \$6.00

VIENYBĖ

412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiu savo prenumeratą \$
Už naują skaitytoją \$
Laikraščio parėmimui \$
Viso
Mano vardas
Adresas

PAS MUS

VI. Veseliauskas, Vienybės bendradarbis, 25 metus išgyvenęs Buenos Aires, Argentinoje, atvyko į Jungtines Valstijas, gavo darbą White Plains, N. Y., kur ir apsigyveno. Svečias lankėsi ir mūsų įstaigoje.

Vytautas Svalbonas, Vienybės skaitytojas Bako ir Aldonos Svalbonų sūnus, geriausiai baigė Brocklyno Lincoln vardo Junior High School ir vienuoliktis iš 260 baigusiuju mokinuju gavo medalius už pažangumą moksle, matematiką ir stiprumą.

Onai Tercijonienė, mūsų bendradarbiu dr. V. Tercijono žmonai, šiomis dienomis Shore Road ligoninėje Brocklyne padaryta sekminga vidurių operacija. Ligonę operavo dr. V. Kanauka, žinomas chirurgas.

Dr. V. Paprockas, populiarus gydytojas vietas lietuvių ir kitatautių tarpe, šiomis dienomis lietuviams skautams paaukėjo 100 dolerių.

Elena Vainiūnienė, Philadelphia Lietuvos bankinės įstaigos, Liberty Federal, pareigūnė, rugpjūčio 22 d. Indianos universitete apgynė tezę daktaro laipsniui gauti.

J. J. Bačiūnas, Tabor Farm, Sodus, Mich., savininkas, neseniai minėjo to bizno 35 metų sukaktį. Ryšium su tuo, Amerikos spauda išėjo plačių aprašymu. New York Journal-American Bačiūną vadina "Gentleman Joe".

Pranas Rimkus, neseniai lankeis rytinėse valstybėse, grįžęs į Kaliforniją, nusipirko gražų motelį, esantį Livingstono, prie 99 vieškelio. Vieta vadinasi Livingston Motel.

M. Vyšniauskienė, vienybielėčio Vinco Vyšniausko žmona, gyvenusi Huntington, L. I., mirė liepos 31 d. V. Vyšniauskas ilgus metus buvo restorano biznyje Brooklyne ir St. James, L. I.

Dr. J. K. Vallūnas, Nerės importu-eksporto b-vės New Yorko direktorius, išvyko į Kanadą atostogų.

Stasys Butkus, laikraštiniškas, Vienybės bendradarbis, susirgęs širdimi. Ligonis išsilygiamie, Maspeth ir yra gydytojo priežiūroje.

Ella ir Gustaf Abrolat Queen Elizabeth laivu išplaukia į Europą, kur jie aplankys eilę valstybių. Spalio 25 d. jie, kartu su Trečiokais, Dihais, Biežiais ir Bačiūnais, tuo pačiu laivu grįš atgal į New Yorką. Ella Abrolat, buvusi Katilienė, ilgąmetė Vienybės skaitytoja, jau yra apkeliavusi didesnę dalį pasaulio. Kadangi jos vyras taip pat labai mėgsta keliauti, tai jiedu netolimoje ateityje žada daryti kelionę net aplink pasaulį.

Visiems New Yorko skautams ir skautams
Visi vykstantieji į stovyklą skautai ir skautės renkasi prie Apreiškimo parapiljos bažnyčios šį šeštadienį, 6 val. 45 min. ryte su pilna stovyklinė apranga. Autobos ir mašinos išvyksta 7 val. Visi skautai ir skautės vadovai, (skitinkiniai ir vyresni) renkasi penktadienį 7 val. vakare į skautų būklą, kur bus suteiktos galutinės informacijos dėl stovyklos ir bus pademonstruotas taisyklingas palatinių statymas bei vinyojimas.

New Yorkas ir Apylinkė

NEW YORKO LIETUVIAI PRADEDA VAJŲ VARGE ESANTIEMS ŠELPTI

Kiekvienų metų rudenį New Yorko lietuviai ateina į pagalbą savo tautiečiams, likusiems Europoje grumtis su benamio žmogaus dalia. Iš gaunamų žinių apie tremtinius galime spręsti, kad jų padėtis ne kiek nepagerėjo, kai kuriais atvejais ji pasidarė dar sunkesnė, nes numatyta emigracija vyksta labai lėtai ir iki šiol naujų ju imigracijos įstatymu pasinaudojo tik maža lietuvių dalis. Todėl BALFui tenka ir toliau rūpintis pagalbos teikimu, kad jų vargą nors dalimi sumažintų. Daromos pastangos, kad kiekviena lietuvių kolonija pravestų pinigines rinkliavas ir iš jų gautomis aukomis galėtų šalpos darbą tęsti.

New Yorko lietuviai jau pradėjo veikti. Neseniai BALFo centro patalpose tuo reikalu įvyko organizacijų atstovų ir atskirų asmenų gausus susirinkimas, kuriame buvo nutarta organizuoti piniginių vajų. Tam reikalui sudarytas 25 asmenų Vajaus Komitetas ir išrinkta krio 15 d. Rinkliava bus pradama, asmeniška vokais ir

Išvyka

N. Y. Liet. Filatelistų D-jos nariai su šeimom Labor Day savaitgalini išvyksta į Jono Urbono vasarvietę ADIRONDAC INN, SACANDAGA PARK, N. Y., kuri yra 25 mylios į šiaurę nuo Amsterdamo.

J. Urbonas padarė filatelistams žymią nuolaidą duodamas 2 dienas jo vasarvietėje po 10 dol. dienai asmeniui ir vaikams puse kainos.

Kviečiam ir kitus prisidėti prie mūsų praleisti tą laiką naujoje vasarvietėje, plačiai žinomoje jau nuo šio šimtmečio pradžios.

Vietas rezervuoti šiuo adresu:

K. MOTUZAS, 107-33 117th St., Richmond Hill 19, N. Y. telef. Virginia 8-3138.

Namai pardavimui per Orman & Michelson

WOODHAVEN — Vienos šeimos mūrinis namas, šeši kambarių, aliejum apšildomas. Yra ir garažas. Gražūs kambariai. Savininkas mirė, parduoda paveldėjusiai. Tirstai lietuvių apgyventame rajone. Parsiduoda už \$12,500.

RICHMOND HILL — Puikus dviejų šeimų namas su 14 kambarių ir trim gražiom maudynėm, atskirai ant 40x100 sklypo. Yra dviems automobiliams garažas. Namas apšildomas aliejum. Vienas blokas iki BMT Elevated linijos, gražioje medžiais apsodintoje gatvėje. Pirmo aukšto butas, 5 kambarių, išnuomotas už \$85.00. Antras ir trečias aukštai (viso 9 kambariai), bus tušti naujam savininkui. Prašomoji kaina: \$21,500.

RICHMOND HILL — Puikus dviems šeimoms namas arti Lefferts Boulevard, 5 ir 6 kambarių butai. Pirmas aukštas bus tuščias pirkėjui. Gražiai užlaikomas. Gražus darželis. Atskiros garinės apšildymo sistemos butams. Kaina tikrai \$13,500.

Turime ir daugiau visokių namų pardavimui. Taipgi ir butų išnuomavimui Queens County rajone. Namų savininkai norintieji parduoti namą arba išnuomoti butą, prašomi kreiptis į didžiausią lietuvių užlaikomą agentūrą.

Apraodos reikalais, taipgi visada gausite geriausį patarimą lietuvių kalboje pas:
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue
Richmond Hill, New York
Telefonas:
Virginia 6-1800

Laisvos nuomonės PLANAS LIETUVYBEI PALAIKYTI

Pradeda aiškėti, kad Lietuvos išlaisvinimas ligiems laikams palaidotas. Mūsų pastangos padėti savo tėvų kraštui išsilaisvinti jokių valsių nedavė ir, atrodo, ateityje meduos, ne tai priklauso "didžiųjų" ir jų interesų. Be to, žinant kokiu dūnintimu rusinama Lietuva (net neleidžiama jaunimui, atitarnavus rusų kariuomenėje grįžti į Lietuvą) mums laisvame pasaulyje tenka pasukti savo veiklą kita kryptimi. Reikia gelbėti laisvojo pasaulio lietuvišką jaunimą nuo nutautėjimo ir šelpti "semsuosius", išblaškytus po visą pasaulį. Dabartiniai Lietuvos laisvinimo veiksniai šiuo reikalu nesirūpina, jiems labiau rūpi savas politinis kromelis, nei Lietuvos ir lietuviškojo jaunimo reikalai.

Paimkime Vlišką. Kasgi jį sudarė? Tai buvusių lietuvių politinių partijų likučiai. Ir šitie likučiai, Amerikos lietuvių šelpiam, suvalgė kalnus mūsų dolerių, sukūrė laisvojo pasaulio lietuvius, daugelį atvejų pakenkė laisvinimo bylai, bandydami užbėgti už akių teltėms Lietuvos skirtingiems ir igaliotiems atstovams ir t.t.

Amerikos Lietuvių Taryba. Tai visų Amerikos lietuvių srovių padaras. Ji iki šiam laikui pilnai atliko jai skirtą darbą: Ji renka mūsų dolerius ir jais peni tuos partijų likučius, kurie jokio Lietuvos laisvinimo darbo nedirba.

Ir kaip ligi mes savo aukomis juos penšime? Šiuo reikalu dar niekas nekaltėjo.

Balfas. Keturių srovių išstėig-

tas šalpos fondas. Atliko ir atlieka milžinišką darbą šalpos ir įkurdinimo reikale. Pastaruoju laiku dėl lėšų stokos jo darbas susilpnėjo. Mat, partijų likučiai svarbiau šalpti, nei vargstantis ellinis žmogus.

Po šitos trumpos apžvalgos seka: Tautos Fondas, jei taip galima, pavedamas ALT. Su tuo nutraukiamas Viko šelpimas. Tautos Fondas, ALT globoje, su Balfu sudaro bendrą išdą, kuriam bendrai renkamos aukos. ALT stovi Lietuvos sargyboje ir tuo pat laiku vieškia švietimo srityje: Šelpia Vasario 26 Gimnaziją, steigia naujas mokykles ir remia jau esamas tiek čia, Amerikoje, tiek kitose šalyse.

Balfas, kaip ir praityje, rūpinasi šalpos ir emigracijos reikalais.

Kyla klausimas: Panaikinus Vlišką ir informacijų centrą, kas atrems bolševikų melus, skleidžiamus Lietuvos vardu? Ogi Lietuvos atstovybės, per savo leidžiamus biuletenius ir kitokiais būdais bendrai su ALT.

Ar visos aukos, surinktos į bendrą išdą, bus tik šalpai ir lietuviškojo jaunimo auklėjimui skiriamos?

Ne. ALT, kaip politinė organizacija, galės jomis naudotis savo veikloje, susijusioje su Lietuvos laisvinimu.

Kokių priemonių ALT imsis jaunimui patraukti prie Lietuvos laisvinimo?

Ja veikla šioje srityje plati: Ji šaukia jaunimo susirinkimus, skaito jam paskaitas, ragina jį dėtis prie lietuviškų or-

ganizacijų, kaip SLIA, SLRKA ir kitų.

Ar užteks lėšų tokiam plačiam užsimojimui?

Sustojus šelpti Vlišką, lėšų užteks ir Balfui ir Tarybai. Juk tik vieno Vliško nario kelionė iš Europos į Ameriką ir atgal užmokėtų dešimčiai jaunųjų ne tik įstojimo mokesčiai, bet kuria lietuvišką organizaciją, bet ir duokles už dešimt metų.

Kokia ALT veikla, platesne politine prasme, čia Amerikoje turėtų būti?

Kaip anksčiau sakytą, ji stovi Lietuvos sargyboje. Pastebėjus keno nors daromą trukdymą Lietuvos laisvinimui, ji, savo atsisaukimu sukėkia lietuvišką visuomenę į protestų susirinkimus. Ji kviečia žymiausias svetimačius kalbėtojus, ji kiekvieną Lietuvos kancios sukaktį atžymi per radiją ir televiziją, parododama Amerikos visuomeni, kokias baisias priemones bolševikai vartoja lietuvių kankinimui ir jų žudymui.

Ar nematote, kad ALT neat-siras vaidų, kaip kad dabar yra Vliške?

Nemanau. ALT teisėtai rinkti žmonės. Vliška — niekieno nerinktas politinių vadų sam-būris.

Ar ALT galės tinkamai atlikti šitokią platų darbą?

Dabar ir ateityje gal ji susidės iš jaunesniųjų, vistiek ji viena šito darbo neatliks. Čia visų lietuvių darbas, tik ji turi vadovauti. Čia jai turi padėti visos mūsų organizacijos: Bendruomenė, susivienijimai, laisk-raščiai, klubai, žodžiu, visi, kuriems rūpi Lietuvos laisvės reikalai.

Nors šį rašinėlį "pakirkštijau" "planu lietuvybei palai-kyti", bet tai nėra planas pilnas to žodžio prasme. Tai tik mintys, kuriomis vadovaujan-tis būtų galima paruošti tikrai naudingą planą lietuvybei pa-laikyti.

J. Šiaučūnas

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR

A quarterly dividend at the above rate is anticipated for the quarter beginning July 1, 1955 based on the continuance of satisfactory earnings.

Deposits made on or before 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

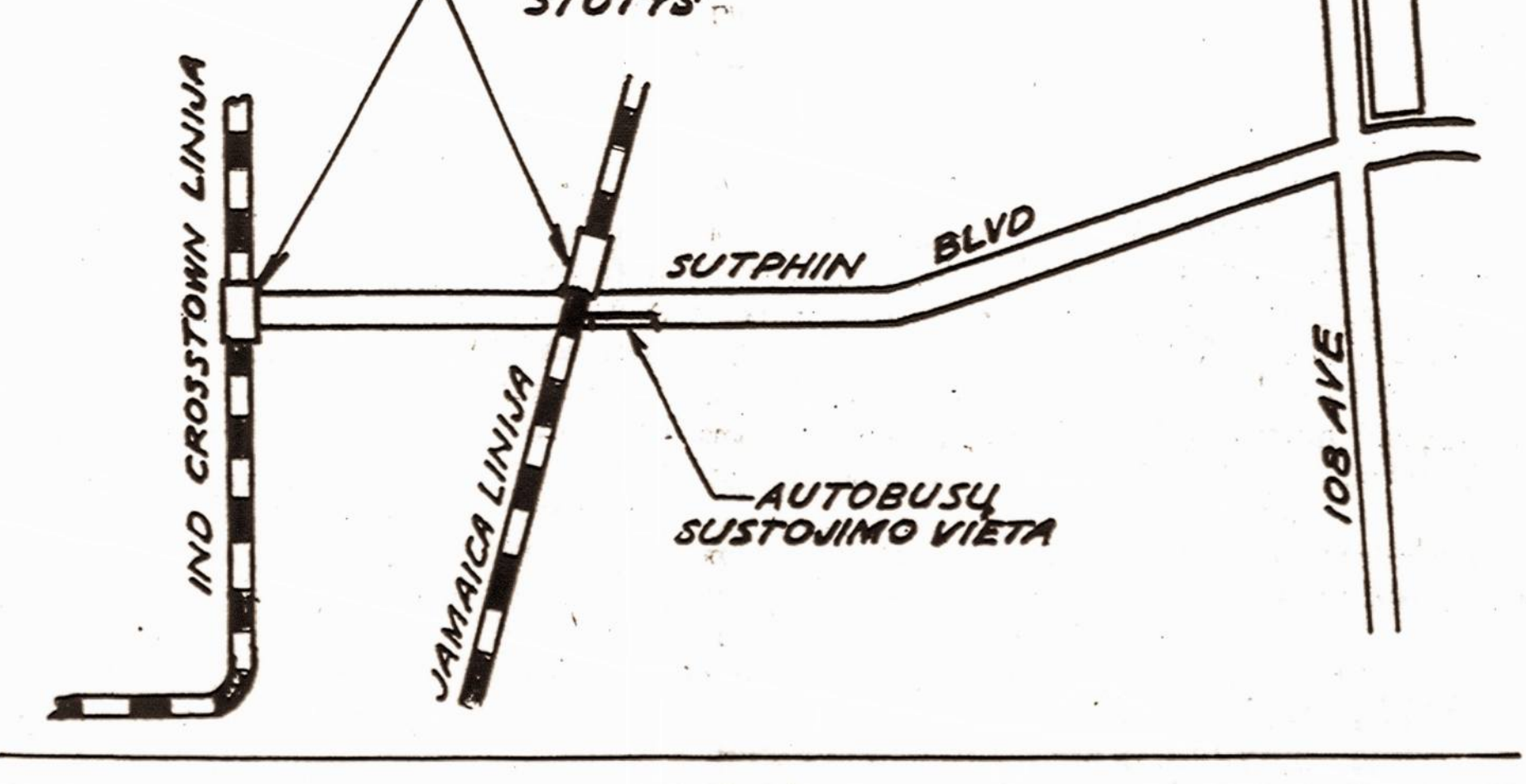
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Štai keliai, kuriais patogiai ir greitai pasiekiamas LIETUVIŲ SPORTO KLUBO PIKNIKAS

Šeštadienį, rugpjūčio 27 d., Polish National Home

Parkas atdaras 1 val. po pietų.

PROGRAMOJE: muzika, šokiai, laimėjimai ir t. t.

Vienintelė tokia graži ir didelė vasarvietė Long Island SAYVILLE SHORE CLUB

HANDSOME AVENUE SAYVILLE, L. I. "Pačiame pajūryje"

SAYVILLE 4-2050
Vasarnamis su 120 kambarių. Gali nakvoti apie 300 asmenų. Restoranas su baru ir šokių bei pramogų salėmis. Geriausias rūšies maistas pusryčiams, pietums ir vakarienei. Įvairiausi gėrimai. Čia pat po jūmų kojomis jūra su puikiausiu paplūdimiu. Restoranas, baras ir salės tiesiog ant vandens. Plačiausias galimybės pavieniams vasarotojams, šeimoms, bet BE MAŽŲ VAIKŲ ir grupėms. Atskiros salės susirinkimams ir t. t. Grotimame parke įvairios rūšies sporto žaidimai: tenisas, šaudymas strėlėmis, basketbolas, ping pong, golfas, pasagų mėtymas, jodinėjimas, plaukiojimas laivais ir laiveliais. Kas vakarą orkestras ir šokiai. Vasarvietė turi savo šokių ir plaukiojimo instruktorius. Talentų kontestai. Visa tai tik 55 mylios nuo New Yorko ir lengvai pasiekiami automobiliais arba traukiniais iš Pennsylvania stoties. Norintieji vasaroti arba tik savaitgalį praleisti, prašomi iš anksto rezervuoti vietas, kreipkitės laiškais arba telefonu. Nesigalėsite atvykti.

SAYVILLE SHORE CLUB SAYVILLE, L. I.

GR. 3-9865
GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR
CABARET — BAR
CH. GLENN, Sav.
Čigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su čigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto.
GERIAUSI VALGIAI — ZEMOS KAINOS
219 2nd Ave. (cor. 14th St.) New York City

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533.

PHILIP BENDER AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV 7-2043

TEL. Virginia 9-3112
PARK FLOKIST Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Aaven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų miesto. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) ORamercy 7-9765